

hêviya gel

Sal: 4
Hejmar: 34
Kanun: 1990

KARKERÊN HEMÛ WELATAN Û GELÊN BİNDEST YEKBÎN!

Sömürgeçilerin bunalımı derinleşiyor. DİRENİŞİ YÜKSELTEREK MÜCADELEYİ ZAFERLE TAÇLANDIRALIM

Sömürgeci TC'nin yapısal olan bunalımı, İşçi sınıfının yaygınlaşan eylemliliği, Kürdistan'da ulusal demokratik muhalefetin kitleselleşmesi ve körfez krizinin doğurduğu sorunlarla birlikte daha bir derinleşti.

Bunalım siyasi iktidarın ve devletin en üst kademelerinde çatlaklara neden oldu. Savaş çılgınlıklarının atıldığı bir dönemde direk savaşla ilgili olan, Dışişleri bakanı Mesut Yılmaz, Milli Savunma Bakanı Sefa Giray ve son olarak da Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Necip Torumtay istifa ettiler.

Siyasi iktidar, derinleşen bunalım karşısında yönetici rolünü oynamakta zorlanırken; siyasi ve ekonomik bunalımın ağır yükü altında ezilen işçi sınıfı ve emekçi yığınlar, zincirlerinden boşanır-casına, eylem alanlarına yürüyor. Zonguldak kömür havzasında yaklaşık 50 bin maden işçisinin başlattıkları grev tüm yöre halkının katılımı ve ilerici kesimlerin değişik destek eylemleriyle kitleselleşerek gelişiyor. Türk-İş'in Kasım ayında aldığı "genel eylem" kararı Aralık ayında yüzbinlerce işçinin eyleme gideceğine işaret ediyor. Bu eylemlilik içinde "işçiler birleşin iktidara yerleşin" şiarıyla siyasi hedefini belirleyen işçi sınıfı, kendisine iktidar yolunu açacak olan parti silahından yoksun durumda iken; burjuva muhalefet partileri işçi sınıfının öfkesini törpüleyerek düzen içinde tutmanın yollarını arıyor.

Kuzey Kürdistan'da tüm baskı, sürgün ve katliamlar ulusal demokratik muhalefetin gelişmesini önleyemiyor. Kitlesel eylemler arasındaki zaman dilimi kısalıyor ve eylem alanı gittikçe genişliyor. Silopi, Cizre, Nusaybin'le başlayan kitlesel eylemler gelişerek devam ediyor. Kasım ayı içinde zindanlar-

da sürgünlerin başlaması ve idam infazlarının gündeme getirilmesiyle başlayan direniş dışarda yankılandı. Cezaevi direnişlerini destekleme eylemleri Kürdistan'ın dört bir yanında kitlesel eylemlere dönüştürüldü. Son olarak, zorla ajanlaştırma olayına karşı Lice halkı ayaklandı. 2 kişinin ölümüyle sonuçlanan eylemde gözaltına alınanlar kitlenin direnişleriyle geri alındı. Kürdistan'ın diğer yörelerinde olduğu gibi bu yörede de gerginlik devam ediyor.

Sömürgeci TC, ulusal bilincin yükselmesinde ve kitlesel eylemlerin gelişmesinde etkin rol oynayan silahlı direnişin getirdiği başarıyı hedefinden saptırmak için çok yönlü saldırısını sürdürüyor. Körfez krizinin doğurduğu savaş hali de bahane edilerek, 100 bin kişilik yeni bir askeri gücü Irak hududuna yığıldı. Her türlü aşiret ilişkilerini yeniden canlandırarak ulusal kurtuluş hareketine karşı kullanıyor. Köy koruyuculuğunu bu temelde yaygınlaştırmaya çalışıyor. Köy-

leri boşaltıyor, doğayı tahrip ediyor ve yarattığı tampon bölgeyi askeri yığınla korumaya çalışıyor. Kitlesel eylemleri direniş odaklarından mahrum bırakarak, ardından kitle katliamlarına yönelmenin planlarını yapıyor. Silahlı direnişin bağrında taşıdığı hata ve zaaf- lar da bu gelişmelere tuz biber ekliyor.

Kürdistan'da, gelişen kitlesel eylemler önderliğe kavuşmuş değil. Kürdistanlı siyasal hareketlerin, zayıflığı ve kimi hareketlerin çarpık anlayışları, harekete önderlik edecek en geniş güçlerin cephesel birliği önünde hâlâ engel olarak duruyor. Bütün bunları fırsat bilen, Sosyalist Parti vb. kimi çevreler, Kürt sorununa sahip çıkma adı altında, ulusal demokratik muhalefeti, ABD ve dolayısıyla TC'nin, Kürt sorununa "çözüm" önerilerinin kanalına akıtmak istiyorlar. Bu nedenle Kürdistan sorununu destekleme toplantılarını Ankara'da değil Vanda yapıyor; Lice halkının eylemini desteklemek amacıyla İstanbul'da değil, Cizre'de yürüyorlar. Bu tabloyu ibretle izlemek, ardında yatan nedenleri ortaya çıkarmak ve çözüm yolları bulmak gerek.

Derinleşen bunalım ve körfez krizinin yarattığı sorunlar Kürt halkı açısından, tarihi bir fırsat daha doğurmuş durumdadır. Görev, direniş yükseltmek, sağlıklı ve ciddi birlikler oluşturarak, patlamaya hazır halkımızın, ulusal demokratik mücadelesini örgütlemektir. Halkımızın öz gücüne dayanan, mevcut gelişmeleri en iyi biçimde kullanan bağımsız ve kişilikli bir politika bağımsız, demokratik Kürdistan'a kavuşmanın yolunu açacak; Halkımızın ulusal demokratik mücadelesini zaferle taçlandıracaktır.

AGİK toplantısı süresince Özal'ı protesto ettik

Yoldaşlar!

Avrupa güvenlik ve işbirliği Konferansı (AGİK), Pariste 19-21 Kasım tarihleri arasında 34 Ülkenin Devlet Başkanlarının katılımıyla gerçekleşti. Toplantıya TC'yi temsilen Özal ve kukla Başbakanı Yıldırım Akbulut katıldılar. Konferansa başkanlık etme sırası ABD'nin bölge jandarmahgını üstlenen Özal'da ve O üstlendi.

Toplantı öncesi ve toplantı süresince, Kürdistan ve Türkiyeli siyasi güçler yoğun protesto eylemlerinde bulundular. İnsan hakları savunucusu kesilen bu güçlerin yüzleri teşhir edildi ve Kürt halkına yönelik baskı ve kıyım politikası kınanırken, halkımızın talep ve istemleri dile getirildi.

Protesto gösterilerini organize etmek için iki ayrı platform oluştu. Biz TSK ve Heviya Gel taraftarları olarak her iki platformda da yer aldık ve eylemlere aktif olarak katıldık.

1. Platform Heviya gel, ERNK, Partizan ve diğer Türkiyeli ve Kürdistanlı 6 örgütün katılımıyla, Özal'ın Parise gelmesinden iki hafta önce, Kürdistan'daki katliam, sürgün ve idamların yeniden gündeme getirilmesini protesto etmek için oluşmuştu. Bu platform S.O.S Kürdistan adıyla bir komite kurup, Dünya kamuoyunun dikkatlerini Kürdistan'daki uygulamalara çekmek amacıyla eylemliliğe girmişti. Birtakım taleplerin yanı sıra, acil olarak bir heyetin bölgede incelemelerde bulunmasını sağlamak amacıyla 40 kişilik bir gurupla ERNK taraftarları derneğinde, açlık grevine başlandı. Açlık grevi 9 Kasım'dan 20 Kasım'a kadar devam etti. Ayrıca Türkiyeli ve Kürdistanlı örgütlerden oluşan 15 kişilik bir gurup Saint Mariya Kilisesinde bir haftalık açlık grevini gerçekleştirdiler.

Özal'ın Parise geldiği 19 Kasım günü saat 16'da TC elçiliği önünde 500 kişinin katılımıyla Türkiye ve Kürdistan'daki katliamlar ve anti demokratik uygulamalar protesto edildi.

Aynı gün saat 18'de, Fransız demokratik ve sol kuruluşlarının Paris'te Republik meydanında binlerce kişinin katıldığı savaşa hayır mitingine katıldık;

Kürdistan'daki katliamları protesto eden dövizler taşıyarak, Fransızca basılmış binlerce bildiri dağıtarak, kamuoyunun dikkatlerini Kürdistan'daki katliamlara çekmeye çalıştık.

Birlik Yolu, Heviya Gel, KUK-SE, Peşenk, Tekoşına Sosyalist Fransa taraftarları ile KOMKAR Fransa, Komjın'ın katılımıyla oluşan ikinci platform ise, 20 Kasım Salı günü Konferansın yapıldığı alana çok yakın olan Charles de Gaulle Etoille alanında 300 kişinin katılımıyla gerçekleştirdiği gösterilerde faşist Özal'ı protesto etti.

Ayrıca Irak Kürdistan cephesinin çağrısı üzerine biraraya gelen, Kürdistanlı demokratik kuruluş ve siyasi hareketler, konferans delegelerine iletilmek üzere, ortak bir çağrı metni üzerinde anlaştılar. Fransızca olarak kaleme alınan bu metin ayrıca bildiri olarak geniş kesimlere dağıtıldı.

Konferans delegelerine sunulan çağrı metni ve imzacı güçler şöyledir:
" Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansına katılan Devlet Başkanları ve Delegasyon başkanlarına

ÇAĞRI

Biz bütün Kürdistanlı kültürel ve politik grup ve partiler, Konferansın dikkatlerini aşağıdaki gerçekler ve olgular üzerine çekiyoruz;

Ortadoğu'nun kalbinde 25 milyondan fazla nüfusuyla, dört ülke arasında parçalanmış olan (Türkiye, Irak, İran, Suriye) Kürt halkı temel haklarından yoksundur. Gerçek bir katliamın nesnesi haline getiriliyor. (Kitlemel katliam, dil ve kültür yasakları, sivil halka karşı silah kullanımı...)

15 Milyondan fazla Kürdün yaşadığı Türkiye, Kürt halkının varlığını bile inkar ediyor. Körfez krizinden faydalanarak, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi uygulamasını Kürdistan'da askıya alma kararını İnsan Hakları

Avrupa Komisyonuna bildirdi. Şimdiye kadar 200 köy yakıldı, köy sakinleri sürgün edildi ve çadırlara hapsedildi.

Güncel olan Körfez krizi göstermektedir ki, yakın Doğu bölgesinin dünya güvenliği ve barışı için özel bir önemi vardır.

Kürt probleminde kalıcı ve adil bir çözüm olmadan barış ve güvenlik hiç bir zaman garanti altına alınmaz.

Barış ve güvenliğin bu bölgede ve dünyada adil ve kalıcı olabilmesi için Ortadoğu'da çözüm bekleyen diğer problemler gibi Kürt sorununu da gündemine almalıdır.

- Irak Kürdistan Cephesi
- Kawa
- Komkar (Fransa)
- KUK-SE
- İrn Kürdistan'ı genç demokratlar birliği
- Tekoşına Sosyalist
- TSK
- Komjın
- (YHK) Kürdistan Hukukçular Birliği //

APPEL AUX CHEFS D'ETATS ET AUX CHEFS DES DELEGATIONS PARTICIPANTS A LA CONFERENCE SUR LA SECURITE ET LA COOPERATION EN EUROPE

Nous, les partis et les groupes politiques et culturels kurdes de tous les parties du Kurdistan, attirons l'attention de votre conférence sur les faits et les réalités suivantes:

Le peuple Kurde, plus de vingt cinq millions au coeur du Moyen Orient, partage entre quatre Etats (Turquie, Iran, Irak et Syrie) est privé de ses droits les plus élémentaires. Il fait l'objet d'un véritable génocide (massacre en masse, interdiction de la langue, de la culture, l'usage des armes chimique contre la population civile...)

La Turquie, qui vit plus de 15 millions Kurdes, nie l'existence même de ce peuple. En profitant de la crise du Golfe, elle a fait savoir à la Commission Européenne des Droits de l'Homme, sa décision de suspendre dans la province du Kurdistan, l'application de la Convention Européenne des Droits de l'Homme. Jusqu'à présent plus de 200 villages ont été détruits, leurs habitants ont été deportés et enfermés dans les tentes... La crise actuelle du golfe démontre que la région proche orientale a une importance particulière pour la paix et la sécurité dans le monde.

Sans une solution juste et durable pour le problème Kurde, la paix et la sécurité ne peuvent nullement être assurées durablement.

En vue que la paix et la sécurité pour cette région et pour le monde soient durables et justes, il faut que le problème Kurde soit introduit dans l'ordre du jour de tout règlement des problèmes du Moyen Orient, comme les autres problèmes de la région.

- * Front du Kurdistan d'Irak
- * KAWA
- * KOMKAR (Association des travailleurs du Kurdistan en France)
- * KUK-SE (Libération Nationale du Kurdistan - Tendance Socialiste)
- * Union de la Jeunesse Démocratique du Kurdistan d'Irak Tekoşına Sosyalist
- * T.E.K. (Mouvement Socialiste du Kurdistan)
- * KOMJIN (Comité des Femmes Kurdes)
- * YHK (Union des Juristes du Kurdistan)

CEZAEVLERİ EYLEMLİLİĞİ VE DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

ZİLÂN

Geçtiğimiz aylarda (17 Ekim-30 Kasım) Türkiye ve Kuzey Kürdistan cezaevlerinde bulunan devrimci tutsaklar ve dışardaki yakınları, uzun süreli açlık grevindeydiler. Tutsakların başlattığı direniş, tutuklu yakınlarının direnişiyle büyük oranda bütünleşerek yürüdü. Dışardaki eyleme, tutuklu yakınlarının dışında, Türkiye ve Kürdistanlı, ilerici, demokrat kamuoyu, ilerici basın, SP ve HEP'de katıldı. Zaman zaman, tutuklu yakınlarının ve destek veren diğer kuruluşların, güçlerin direnişi, eylemlerde ön plana çıktığı görüldü. Özellikle Diyarbakır ve kasabalarda süren eylemler.

Önce, devrimci tutsakların canlarını ortaya koyarak direnişe başlamalarının nedenlerini, tutsakların hangi istemler doğrultusunda greve gittiklerini bilmek gerekiyor. Bu istemler kısaca şöyle özetlenebilir:

Sömürgeci Türk Devleti, yıllardır tutsaklar üzerinde uyguladığı kişisizleştirme, teslim alma, susturma, özcesi insan olarak yok etme politikasından hiç bir zaman vazgeçmedi. Üstelik her seferinde bu politikasını hayata geçirmek için yeni yeni yollar denedi, deniyor. Elbetteki, TC'nin cezaevi politikası, devletin genel politikasından ayrı değildir; ve onun devamıdır.

Daha geçen yıl güçlü bir direniş dalgasıyla işlevsiz kılınan 1 Ağustos genelgesinin hemen ardından, "tek kişilik hücre, tek kişilik havalandırma" adıyla yeni bir infaz sistemi gündeme sokuldu. Bizzat Adalet bakanı Oltan Sungurlu tarafından basına ve kamuoyuna "Avrupa Standartlı Cezaevi" olarak lanse edilen sistemin ilk deneneceği yer olarak da Eskişehir Özel Tip Cezaevi seçildi. Anımsanacağı gibi geçen yıl, bu cezaevinden Aydın cezaevine sürgünler olmuş, H.Eroğlu ve M.Yalçınkaya isimli iki devrimci, bu sürgün

sırasında yaşamlarını yitirmişlerdi.

Devlet "Tek tip hücre" sistemiyle yürürlükte olan hukuk normlarına ve infaz yasalarına da ters düşüyor. Yürürlükte olan cezaevleri yasasına göre, bir hükümlüye hücre cezası ancak mahkeme tarafından verilir; Ve bunun bir limiti vardır. Tek tip hücre sistemine göre, tutsaklara, ömür boyu hücre cezası verilmektedir.

Siyasi iktidar, hazırladığı ölüm hücreleri paketinin ne kadar "Avrupa Standartlı"(!) olduğunun propağandasını yaparken, aynı anda, Diyarbakır 1 nolu cezaevinden 97 tutuklu ve hükümlüyü başka cezaevlerine sürgün etti. Bu sürgün olayı da kuşkusuz, devletin Kuzey Kürdistan'da uyguladığı sürgün politikasının bir devamı niteliğindedir. Aynı dönemde, Kürdistan'da köyler boşaltılıyor, evler, ormanlar yakılıyor, insanlar sorgusuz sualsiz katlediliyor, özellikle

Oysa devletin cezaevi politikasının başından, devrimci tutsakları dışardaki kitleden koparmak, izole etmek ve yalnız bırakmak vardır.

ikincisi, Diyarbakır Cezaevi, itirafçıların hakim olacağı cezaevine dönüştürülmek isteniyor. Bu da devletin cezaevlerine yönelik politikalarından biriydi. Zülmün en katmerlisi, tutsakları teslim almak, itirafçı yapabilmek için uygulanmış ama başarılı olunamamıştı. İnsan onuru işkenceyi alt etmişti. Devlet bunun ezikliğini duyuyordu; duyuyor.

üçüncüsü, "Tek tip hücre" sistemine geçebilmenin koşulları hazırlanıyor, Eskişehir cezaevine sevk yolu açılmak isteniyordu. Gelişmeler istedikleri doğrultuda giderse, tek tip hücre sistemi de böylece resmileşmiş, sessiz sedasız kabullenilmiş olacaktı. (97 tutsağın sürgün edilmesiyle, bir anlamda, devrimci tutsakların ve duyarlı kamuoyunun tepkisi

Botan bölgesinin insansızlaştırılması çalışmaları sürdürülüyordu. Bu sürgün ve katliamlar hala devam ediyor.

Cezaevindeki sürgün olayıyla neler amaçlanıyordu?..

İlki, son yıllarda kitlesellik gösteren eylem ve gösteriler ardından kitlesel tutuklamalar oluyor; tutuklanan bu kitle, cezaevlerinden, daha bilinçlenmiş, bilmiş ve onure olmuş olarak çıkıyor. Cezaevi insanıyla dışardaki kitle arasındaki bağ ve diyalog gittikçe güçleniyor.

ölçülmüş olacaktı.)

Dördüncüsü, Tutsakların yıllardır, onlarca şehit verip, sakat kalıp elde ettikleri haklar, bir çırpıda gaspedilerek, devrimciler buldukları mevzilerden geriye doğru püskürtülmüş olacaktı. (bir yönüyle 12 Eylülün ilk yıllarına dönülmüş olacaktı)

Özetlemeye çalıştığım tüm bu nedenler, tutsakları, yeni bir direnişe itti.

Önce, "tek tip hücre" sistemine ve 97 kişinin sürgün edilmesine ilişkin, deği-

şık cezaevlerinden 3'er 5'er günlük açlık grevleriyle uyarı eylemleri başlatıldı. Aynı dönemde, Diyarbakır Cezaevinde başlayan süresiz açlık grevi, diğer cezaevlerindeki tutsakların ve tutuklu yakınlarının eyleme başlamasıyla genişledi.

Diyarbakır, Bismil, Gaziantep, Ceyhan, Adana, Mersin, Bartın, Amasya, Malatya, Çanakkale, Aydın, Nazilli, Eskişehir (kapalı cezaevi) İstanbul (Bayrampaşa Sağmalcılar) ve sayamadığımız çok sayıda cezaevlerinde açlık grevleriyle direnişe geçen tutsakların ortak istemleri şöyle özetlenebilir.

1- Eskişehir Cezaevinin kapatılması, "tek tip hücre" ve Özel tip Cezaevi sisteminin iptal edilmesi.

2- İdamların, Kürdistan'daki sürgünlerin, insansızlaştırma politikasının ve bunların bir devamı niteliğinde olan 97 tutuklunun sevgiyle Diyarbakır'dan başlayan tutuklu sürgünlerinin durdurulması. (sürgünlerin eski yerlerine iadesi)

3- Bakanlığın son günlerde yürürlüğe koyduğu, talimat ve yönetmenliklerle başlattığı "genel" saldırıyla gaspedilen tüm hakların geri verilmesi.

Direnişte olan tüm cezaevlerinde tutsakların ortak oldukları bu istemlerin yanısıra, her cezaevi özelinde de bazı istemler listeye eklendi.

Diyarbakır Cezaevi eylemini 38. gününde haklarını alarak bitirirken, diğer cezaevlerinde istemler kabul edilinceye dek grevler sürdürüldü. Son olarak Amasya cezaevi 30 kasım'da grevi başarıyla sonuçlandırdı.

Ekim ortalarında başlayan grev dalgası Kasım sonunda bitti.

Açlık grevleri ve direniş bitti; ancak sorunlar bütün olarak ortadan kalkmadı. Siyasal iktidar, bu güçlü direniş karşısında geri adım attı; tıpkı 1 Ağustos genelgesinde olduğu gibi.

Özetlemeye çalıştığım eylemlilikler sürerken, İsveç'te bulunan Türkiye ve Kuzey Kürdistanlı siyasi mültecilerin çoğu nasıl bir tutum içerisindeydiler. Şimdi de kısaca bu konuya değinmek istiyorum.

Kürdistanlı sol hareketlerin çoğu ile Türkiye sol hareketinden birkaçı ve bazı demokratik kuruluşların, cezaevlerindeki gelişmelerle ilgili ne yapacaklarını tartışmak için toplandıklarında, açlık grevi 20. gününe girmişti. Toplantı sonucunda bir komite oluşturuldu. "Türkiye ve Kürdistanlı Siyasi Tutsaklarla Dayanışma Komitesi" adı verilen bu komitenin görevi, toplantıda tesbit edi-

len işleri organize etmektir.

Yerine getirilmek üzere tesbit edilen işler şunlardı:

- Cezaevlerindeki gelişmeler İsveç ve Avrupa kamuoyuna aktarılacak, bu konuda kamuoyu duyarlı kılınacaktır.

- Bunun için, basın yayın kuruluşları, TV ve diğer kitle haberleşme araçları kullanılacak, isveç ve uluslararası demokratik kuruluşları konuyla ilgili bilgilendirilecek ve duyarlılığı sağlanacaktır.

- Türkçe, Kürtçe, İsveççe ve İngilizce bildiriler; TC Adalet Bakanlığına gönderilmek üzere protesto kartları basılıp dağıtılacak, izinli ya da izinsiz, ardi ardına gösteriler düzenlenecek olayı kamuoyunda canlı tutmak için sözlü ve yazılı propağanda yapılacaktır.

Alınan bu kararlar tam olarak zamanında yerine getirilebilseydi, açlık grevinin 20. gününe varmasından sonra, destek verme çalışmalarına girişmenin suçu biraz olsun hafifleyebilirdi. Ama işler, düşünülen, istenen biçimiyle yürütülmedi. Alınan kararların çoğu toplandı yerinde kaldı; yaşama geçirilmedi. Örneğin, bir bildirin İsveççe'ye çevrilmesi için 3 gün beklendi. Ve sonuçta, önce İngilizceye sonra da İsveççe'ye çevrildi. Gösterilerin hafta içinde ve kitlelerin en yoğun olduğu yer ve saatlerde yapılması gerekirken bu da yeterince organize edilemedi. Bunda problem, gösteriye katılacakların (yapacakların) iş saatleriyle gösteri için uygun olan saatlerin uyuşmamasıydı.

saat 17.30 da başlatılan bir gösterinin de izleyici kitlesi doğal olarak az olacaktı. Bizler ilk gösteriyi yaptığımızda, içinde açlık grevi 28.güne ulaşmıştı. İkinci gösteri (ki, çoğunluğunu bayanların oluşturduğu 15 kişiyle yapıldı) yapıldığında Diyarbakır Cezaevinde açlık grevi biteli 2 gün olmuştu. Diğer cezaevlerinde ise halen devam ediyordu. Protesto kartları da ilk kez bu eylemde dağıtılmaya başlandı.

Henüz grevler bitmemişken bir değerlendirme toplantısı yapıldı. Toplantıda, baştan beri çağrıcı durumda olan taraf, komiteden çekildiğini açıkladı. Komitede 3.tarafın temsilcisi olarak görev alan da toplantıya gelmemişti. (zaten komitede görev almasına rağmen pratik çalışmalarda hiç yer almadı) Böylece, birkaç eylem daha yapıncaya kadar komitenin işlerliğini sürdürmesinden yana olanların istemlerine rağmen komite fesh edildi.

Gelişmeleri biraz detaylıca anlatmam

sıkıcı gelebilir. Okuyucuların bu durumu anlayışla karşılayacağını umuyorum. Amacım, siyasi mülteciler olarak durumumuzu, duyarlılık derecemizi ve geldiğimiz yeri daha iyi görmemize yardımcı olmak.

Kanımca, bu son eylemliliğimiz, Kürdistan ve Türkiyedeki gelişmeler karşısında duyarlılığımızın ve ilgimizin bir ölçütü olabilir. Yaşadığımız son örnekte olduğu gibi bizler, tutsakların canlarını ortaya koyarak başlattıkları direnişe, ancak sona yaklaştığında, destek veriyorsak veya bir iki ölüm olayından sonra ayıkabiliyorsak, durumumuz üzerinde oturup düşünmemiz; duyarsızlığımızın, olayları ağırdan alışımızın düşmanın nasıl işine yaradığını bilmek, bilincinde olmak gerekiyor.

Sömürgeci devlet izlediği politikayla, tutsakları açlık grevine iten koşulları dayatıyor. Ve grev 30. günü geçmeyecek, hiç bir çağrıya yanıt vermiyor. Olayı umursamaz görünüyor. Amacı, işkencelerde katledemediği, susturamadığı devrimcileri, uzun süreli açlık grevleriyle sessizce ölüme göndermek, ölüm koşullarını yaratmaktır.

Devlet yetkilileri, Cezaevlerindeki son duruma ilişkin yaptıkları açıklamanın birinde, "açlık grevleri dışarıdan destek gördüğü sürece devam edecektir. Destek bitince grev de biter." derken, dışardaki kamuoyunun desteğinin önemini istemeyerek de olsa dile getirmişlerdir.

Sonuç olarak denilebilir ki, uyanık olunmadıkça, karşı konulmadıkça işleyen sistem -içinde yaşadığımız sistem-siyasi mültecileri süreç içinde sıradan ekonomik mülteci konumuna getirebiliyor. Sahip olduğumuz pek çok değerleri alıp götürüyor. Yine aynı sistem, insanları öylesine "programlı" ve mekanik yapmış ki, o kişinin ülkesinde meydana gelen çok vahim bir olay bile, aynı kişinin haftalık programına kolay kolay girmiyor. Siyasi mülteci olarak yapılması gereken görev, ne denli acil olursa olsun, **geçici de olsa, günlük işlerin önüne çıkarılmıyor.** veya güncel işleyişin yanında acil olan işe, angarya iş gözüyle bakılıyor.

Sonuçta aktarmaya çalıştığım, gerçekliğimizden bir kesitti. Son söz olarak, duyarsızlaşmaya karşı amansız savaşmak, beyin ve yüreklerimize sahip çıkmak gerekir diyorum. Beynimiz ve yüreklerimiz, ülke gerçekliğimizle birlikte olsun!..

AVRUPA GÜVENLİK VE İŞBİRLİĞİ KONFERANSININ DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

N.HEVAL

19-21 Kasım 1990 tarihleri arasında yapılan AGİK toplantıları sonunda, 34 Devlet başkanı, en üst düzeyde, dünyamız ve ülkemiz açısından önemli konuları içeren anlaşmalar imzaladılar. Bu imzadan sonra artık üye ülkeler, top rakları üzerinde insan hakları, özgürlük ve barışın korunmasını garanti altına alacaklar; darbeler olmayacak, işkence olmayacak, dil ve kültür üzerine konan çağ dışı yasaklar, baskılar kalkacak...

Neredel..

Evet hemen "nerede" deme gereği duyuyoruz. İmzayla kağıt üzerinde taahhüt edilen bu maddeler nerede uygulanacak? Bu maddelerin uygulanış biçimi kimler tarafından kontrol edilip denetlenecek ve nasıl güvence altına alınacak?

Eğer imzalanan bu güvenlik anlaşması kağıt üzerinde bırakılmak istenirse, imzacı devletler arasında yer alan ve bizi en çok ilgilendiren ülkelerden biri olan Türkiye'de bu hakların gerçekleşmesi için kitlelerin daha çok mücadele etmesi gerekecek. Avrupa Topluluğu içinde olmaya can atan T.C. ve onun bugünkü temsilcisi Özal, her nedense, imzacı olarak çok rahattır; ama uygulayıcı olarak sıkıntılıdır. Gerçi T.C bu türden anlaşmalara imza atmakta herkesten daha çok meraklıdır. O'nun tarihten gelen bir tecrübesi vardır. Daha önce Helsinki Nihayi Anlaşması'na da imzasını rahatlıkla atmışlardı.

Peki ne oldu bu tarihten sonra? Hangi maddelerine uyuldu, hangi hak, hangi hukuk daha da genişletildi? O günden AGİK'e gelinceye kadar alınan yolun hesabını hangi ülkeler birbirlerine sordular? Ve bugün, Avrupanın geleceği için imzalanan Paris sözleşmesine T.C hangi hakla imza atabildi!...

T.C bu imzayı tam da körfez krizini bahane ederek, Avrupa Konseyine, Av-

rupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 15.maddesini Kürdistan'da yürürlükten kaldırdığını, bildirdiği bir dönemde attı.

Sanki baskılar, işkenceler ve her türlü insanlık suçu yeni uygulanıyor; sanki binlerce yurtsever Kürt köylüsü yıllardır yerinden yurdundan sürgün edilmekteydi!.. Bütün bu baskılara uygun bir kılıf uydurmaktan başka bir şey değildi yapılan.

O halde Kürdistan'da kimler nasıl kontrol edecek insan hakları sorununu?

Bugünlerde, tehlikeli bir biçimde tırmandırılan dil ve kültür özerkliği kavramlarını, insan hakları kavramlarıyla birlikte, ulusal ve toplumsal kurtuluş kavgasına kopmaz bağlarla bağlamak özel önem arz ediyor. Devlet eliyle tırmandırılan dil ve kültür özerkliği kavramları, birçok "sol"cu teoriyi, deyim yerindeyse "kiç üstü" yere oturtacak özellikler göstermektedir. Nitekim, Özal, yeni Anayasa tartışmalarını geliştirirken 28 kasım'da verdiği demeç, gelişmeleri açıklaması bakımından ilginçtir. Şöyle diyor Özal: "Pariste anlaşmaya imza koyan Türkiye'nin yeni bir Anayasa'ya ihtiyacı vardır" (milliyet 28 kasım 1990) Bu ihtiyaç, aynı zamanda kitle eylemliliğinin ve denetimin, geçmişe göre, daha etkili araçlara sahip olmasından kaynaklanmaktadır.

Türkiye yıllardır, Lozan'dan başlayıp bugüne kadar, her türlü insan haklarını içeren anlaşmalara imza atacak; ama her seferinde de bunları uygulamayacaktır...

Artık dünya eski dünya değil!

Bakın, Avrupanın Geleceği İçin Paris Sözleşmesi hangi maddeleri içeriyor:

- "İnsan hakları ve temel özgürlükler tüm insanlar için geçerlidir. Hükümetlerin temel sorumluluğu bunları koru-

mak ve işletmektir;

- "Her fert ayırım gözetilmeksizin, vicdan, din ve inanç, ifade, dernek kurma, şiddete yönelmeden gösteriler düzenleme ve seyahat etme özgürlüğüne sahiptir;

- "Hiç kimse keyfi olarak tutuklanamaz, gözaltına alınamaz, işkenceye veya insanlık dışı, aşağılayıcı ceza ya da davranışa tabi tutulamaz;

- Ulusal azınlıkların etnik, kültürel, dil ve din kimlikleri korunacak; ve bu azınlıklara mensup kişiler, hiç bir ayrıma uğramaksızın, yasa önünde tam bir eşitliğe sahip olarak bu kimliklerini ifade etme, koruma ve geliştirme hakkına sahiptir."

Evet!. Bu maddelerin pratikte uygulanıp uygulanmadığını kimler kontrol edecek?

Kürt sorununa göz kırpmakla suçlanan ABD mi;

Saddam'a hala kimyasal silahlar sevketmekle suçlanan Almanya mı;

Körfez krizinde Saddam'a karşı uygulanan ambargo ve askeri müdahale konusunda sürekli çelişkiler yaratıp Araplarla diyalogunu bozmamaya çalışan Fransa mı;

İngiltere, Hollanda veya İsveç mi?

Yoksa bizzat kendi topraklarımızdaki kitleler mi?

Hiç kuşkusuz, bu anlaşmanın katılımcılara getirdiği yükümlülükler ve içeriği, bizim için yetersiz de olsa, bunları, kitle hareketine bir ivme kazandırma perspektifiyle ele alabiliriz. Ulusal ve uluslararası düzeyde onaylanmış anlaşmaların ve metinlerin öneminin küçümsenmemesi gerektiği kanısındayız. Bir tek madde bile gelişebilecek bir hareketin ivme noktası haline gelebilir. Özellikle bizim toplumumuzda, kitle hareketlerinin ve demokratik kamuoyu bilincinin cılız olması göz önüne

alındığında, bu tür hareketlerde var olan nedensellik ve haklılık kavramları önem taşımaktadır. Bu nedensellikler ve haklar, ulusların ya da devletlerin birbirleriyle olan ilişkilerinde yarattıkları "akt"larda görülüyor.

Türkiye'de, en basit anlamıyla demokrasi mücadelesinde böyle bir gelenek yoktur. Yine böyle olduğu içindir ki, "hak"ı alıp-vermek devletin işi olarak görülür ve fazla bir tepki görmez. Koskoca T.C tarihinde bir tek istisna 15-16 Haziran işçi eylemleridir. Bunun dışında ciddi bir politik karara veya uygulamaya karşı yürütülmüş somut eylem biçimleri yoktur.

Bu nedenle Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da demokratizm diyen her kesime ciddi görevler düşüyor. Bu uluslararası anlaşmaların neleri içerdiğini, T.C'ye hangi yükümlülükler yüklediğini kitleler nezdinde açıklığa kavuşturup, kitlelerin bizzat kontrol görevini üstlenmesi bilince çıkarılmalıdır.

Bu konuda İnsan hakları Derneği'ne çok önemli görevler düşmektedir. Aynı-

ca bu dernek, dünya çapında kendisine saygınlık kazandıracak sorunlarla karşı karşıyadır. İHD bugün Türkiye'de adının gereği olan sorunlarla değil, tutuklularla dayanışma derneği gibi çalışmaktadır. Bunu söylemekle, tutuklu devrimcilerle dayanışmanın İHD'nin sorunları içine girmediğini söylemek istemiyoruz. Tam tersine, İHD'nin bu tür sorunlara çözüm getirecek ana halkayı hala yakalayamadığını vurgulamak istiyoruz. Örneğin; insan hakları sorununun ulusal haklara ilişkin mücadelesinde hala kararsızdır. Merkez yönetimi, derneğin kapatılabileceği korkusuyla sesini çıkarmamakta, yerel yönetimlerin gösterdikleri tepkiyle de yeterli etkiyi yapamamaktadır. Üstelik, İHD Merkez Yönetimi Kürdistan'da meydana gelen kitlesel gösteriler nedeniyle bölgede yaptığı müdahaleler onur kırıcı olmuştur. Zira bu derneğin görevi kitlesel gösteriler karşısında, Başkan Nevzat Helvacı'nın yaptığı gibi, ortalığı sakinleştirmek değildir. Buna hakkı da yoktur. İHD'nin sosyal yangınları sön-

dürme gibi bir görevi varsa o zaman kendisine biçilen değer bir tartışma konusudur. Baskı ve zulme karşı haklı olarak ayaklanan kitlelere "yeter şimdi artık sakin olunuz" diye öğütler vermesi, toplumsal olaylarda bir sübap rolü üstlenmesi demektir. Bu anlamda İHD'de var olması gereken dinamizm kaybolur ve Türkiye gibi ülkelerde işlevini yitirmiş olur.

Bugün dünden daha fazla haklı ve kanuni nedenlere dayanan tepkileri kitleselleştirme şansına sahibiz. Önümüzde, Avrupa'nın Geleceği İçin Paris Sözleşmesi'nin maddeleri duruyor ve bizden görev bekliyor. Özal bile imzalanan bu anlaşmayla mevcut Anayasa'nın uyumadığını itiraf ediyor. Demokratik muhalefetin ise sesi çıkmıyor. Anlaşmanın içeriği kamuoyuna açılmıyor, çelişkiler sergilenmiyor.

Yeni tarihsel dönemimiz bize birçok nedensellikler taşıyan eylem olanağı veriyor.

Yeterki, olanakları en iyi biçimde kullanmasını bilelim.

DEVRİMCİ TEORİ VE DEVRİMCİ POLİTİKANIN ENTERNASYONALİST KARAKTERİ

Lokman Polat

Narodnikler çarlığa karşı kesin savaş ilan eden merkezi bir mücadele örgütü kurdukları için değil, devrimci bir teoriden yoksun oldukları için yenildiler.

Lenin "Narodnaya Volya'nın hatası bütün gayri memnunları örgüt içinde birleştirerek, bu örgütü otokrasiye karşı kesin mücadeleye yönelmek değildi; tam tersine, bu onun büyük tarihi eylemiydi. Hata, özünde hiç de devrimci olmayan bir teoriye dayanmaktan ileri geliyordu." (1) diye yazıyordu.

Devrimci politikanın inşası için önkoşul devrimci teorinin üretilmesidir. Devrimci teori olmadan devrimci politika ve ona bağlı olarak devrimci pratik olamaz. Teori ile pratik birbirine bağlı, birbirini tamamlayan, bütünleyen şeylerdir. Devrimci teori bir savaş donanımdır, strateji ve taktiklerin ana malzemesidir.

Marxizme zenginleşmek olanağını sağlayan teori ile pratik arasındaki organik bağlıdır. Marksist teori bir doğma değil, eylem için bir kılavuzdur. Marksist teoriyi bir doğma olarak ele alanlara karşı Lenin, Marksizm teorisini daha da geliştirmeyi ve marksistlerin teori alanındaki ödevleri üzerine uymalarda bulunmuştur.

Lenin şöyle diyordu: "Biz Marx'ın teorisine hiç bir zaman bitmiş ve dokunulmaz bir şey olarak bakmıyoruz; biz, tersine bu teorinin sadece eğer yaşamın gerisinde kalmak istemiyorsanız, sosya-

listlerin, her yönde daha ileri götürme zorunda buldukları bilimin temelini atmış bulunduğu inanıyoruz. Biz Rus sosyalistleri için, Marx'ın teorisinin bağımsız bir işlenmesinin özellikle zorunlu olduğunu düşünmüyoruz; çünkü bu teori, özel olarak İngiltere'de, Fransada, Fransa'da Almanya'dan, Almaya'da Rusya'dan başka biçimde uygulanan genel yönetici ilkelere başka bir şey vermez." (2)

Devrimci teori bir sınıf devrimci misyonunun üretim ilişkileri, üretimin toplumsallaşması, mülksüzleşme süreci gibi kategorilerle bilince çıkarılmasına da el verir. Bu teorik bakış, enerjik pratik ile birlikte reformizmin panzehirini oluşturur. Teorik yüzeysellik, devrimci politika üretiminde işlenmemiş ham madde ile politika üretmeye çalışmanın adıdır. İşçi sınıfına, emekçi halk kitlelerine en özlü, yaşamsal, politik mesajları ulaştırmak teorinin derinliğinden damıtılmış bir beceridir. En güncel talepler, sloganlar kitlelere hitap ediyorsa, pratikte kendilerini kanıtlayabiliyorlarsa, teorik bir derinliğin yansımaları oldukları içindir. (3) "Önce devrimci bir teori" ilkesinden yola çıkarak, onu devrimci bir pratikle bütünleştirmek kendisini dayatan bir görevdir.

Özcesi, teori nesnel gerçekliğin bilince düşünsel olarak yansımalarının temel biçimidir. Yani teori, objektif gerçekliğin insan bilinciyle yorumlanmasıdır. Teori, bir nesnenin geçirdiği fenomen ve süreçleri, diyalektik ve tarihi me-

teryalizmin ışığı altında açıklamasını yaptığı gibi, henüz olmayan ve bilinmeyen nesnelere gelecekteki süreçleri konusunda da tahminlerde bulunulabilir. Bu tahminler bazen Marks, Engels ve Lenin'de görüldüğü gibi pratik tarafından doğrulanır ve bilimsel bir statü kazanır. Bazen de tersi söz konusu olabilir. Yani teorik olarak öne sürülen varsayımlar, bazen, pratik karşısında mahkum olur.

Ancak ve ancak "önce devrimci bir teori" ilkesinden yola çıkarak, onu devrimci bir pratikle bütünleştirdikten sonra teori kemale erişmiş olacaktır. Yani teori, pratiğe dayandığı, pratik tarafından sınanarak doğrulandığı ve desteklendiği zaman gerçeklikle kopmaz bir bütünlük sağlar. Pratik de teorinin köşe taşı, itici gücü ve temel doğruluk ölçütüdür. İkisi arasında hem çelişki, hem de kopmaz bir diyalektik bağ vardır. Marks'ın belirttiği gibi: "Teori...yığınları kucakladığı zaman maddi bir güç haline gelir." (4)

Devrimci pratiğin karakterini belirleyen devrimci teorinin yaratıcı gücüdür. Yığınların örgütlenmesi ve pratik eylemlilik içerisine sokulması için devrimci öncü gücün (siyasi kadroların) devrimci teoriyi iyi özümlemeleri gerekir.

Devrimci pratiğin yoluna ışık tutan devrimci teoridir. Ama aynı zamanda devrimci teori besinini devrimci pratikten alır, onunla beslenir. Onun içindir ki, F.Engels "Bizim için teori doğma değil, eylem kılavuzudur." der. Devrimci mücade-

Devamı sayfa 14'te

KÜRT DİLİ ÜZERİNDEKİ BASKILAR DEVAM EDİYOR

Sömürgeci faşist Türk devletinin Kürt halkı üzerindeki çağdışı baskıları, inkar politikası ve Kürt dilini, tarihini, kültürünü; diğer bir deyişle tüm ulusal değerlerini yok etme ve eritme politikasına yeni bir halka da eklendi.

28 Ekim 1990'da İnsan Hakları Derneği (İHD)'nin 3. olağan Kongresi Ankara'da toplandı. Kongreye Diyarbakırdan delege olarak katılan Vedat Aydın, konuşmasını kürtçe yaptı; İstanbul Barosu Avukatlarından A.Zeki Okçuoğlu bu konuşma metnini türkçeye çevirerek kongreye sundu. Demokrasi adına utanç verici olaylar bununla birlikte başladı. Kongre Divan Başkanlığını yapan Av.Halit Çelenk bu konuma tahammül etmeyip kongre salonunu terk ederek, ne menem bir demokrat olduğunu gösterdi. Onunla birlikte çok sayıda "aydın", "demokrat" geçinen "insan hakları savunucusu" salonu terk etti. Bu durumu fırsat bilen polis, kongre esnasında Vedat Aydın ve Av.A. Zeki Okçuoğlu'nu gözaltına aldı. Konuşması sırasında bu durumu protesto eden ve kürtçe konuşmayı destekleyen Diyarbakır Barosu Avukatlarından Mustafa Özer de bu saldırıdan nasibini aldı ve gözaltına alındı.

Kongre salonunu terk etmeyen Kürt kökenli delegeler ve bazı ilerici türk demokratları polisin tutumunu şiddetle kınarken, Av.Halit Çelenk ve onunla tavır birliği içinde olan sözde demokratların tutumları ibret vericiydi.

Gözaltına alınan Vedat Aydın, Av. A.Zeki Okçuoğlu ve Av.Mustafa Özer 8 gün polis sorgusunda maddi ve manevi

işkenceye tabi tutulduktan sonra Mahkemeye çıkarıldılar. Mustafa Özer tutuksuz olarak yargılanmak üzere serbest bırakılırken, Vedat Aydın ve Av. A.Zeki Okçuoğlu 10 yıla kadar hapis cezası istemiyle tutuklandılar. Halen Ankara kapalı cezaevi 4.koğuşta tutuklu bulunmaktalar.

Uluslararası Af Örgütü bu uygulamaların Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesininin 10. Maddesine aykırı olduğunu hatırlatarak olayı protesto etti ve tutukluların derhal serbest bırakılmasını istedi.

Ayrıca Alman Yazarlar Birliği, Hukukçular Birliği, İsveç Kürt Halkının İnsan Haklarını Koruma Komitesi, vb. demokratik kurum ve kuruluşlar telgraflarla olayı protesto ederek tutukluların serbest bırakılmasını istediler. İsveç Kürt kadınlar Derneği Tutuklulara çektiği telgrafta olayı protesto ederek onlarla dayanışma içinde olduğunu bildirdi. Gazetemiz Heviya Gel Redaksiyonu Kürt halkına yönelik baskıları, ırkçı-şoven uygulamaları protesto eden ve tutuklularla dayanışma içinde olduğunu bildiren bir telgrafı Av. A.Zeki Okçuoğlu'na çekti.

Kuşkusuz sömürgeci TC'nin uygulamaları yeni değildir. Baskılar, sürgünler ve katliamlar günlük yaşamın parçası haline getirilmiştir. Halkımızı inkar politikası halen sürüyor. İnsanlık dışı uygulamalarla, kitlesel katliamlarla halkımız sindirilmek, teslim alınmak isteniyor. Ancak düşmana inat mücadele boyutlanarak geliyor. Halkımız sömürgecilerle boyun eğmiyor. Bu anlamda olay Kürdi-

stan'da halkımıza yönelik uygulamaların basit bir halkasıdır.

Asıl dikkate değer olan, İnsan haklarını koruma amacıyla kurulan bir derneğin kongresinde yer alan, ama bu tür olaylar karşısında insani hakları korumaktan çok uzak olduğunu gösteren aydın, hukukçu ve "demokrat"ın tutum ve davranışlarıdır. Bu nedenle, beyinleri kemalizmin ırkçı-şoven suyuyla yıkanmış bu "solcu, demokrat, anti-faşist" ve de "İnsan Hakları savunucusu" baylarımızın tavırları hafife alınacak türden değil. Ana dilini kullanmaktan ötürü insanlar gözaltına alınıyor, işkenceye tabi tutuluyor, tutuklanıyor ve bu uygulamalar karşısında hala sağır ve dilsiz kalınıyorsa bu baylarımız hangi yüzle İnsan hakları savunucusu olduğunu iddia edebiliyor. En temel insani hakkın savunuculuğunu yapamayanlar ne zamandan beri demokrat sayılıyor?! Pratikte içine girdikleri tutumla resmi devlet politikasının dahi gerisinde bulunan bu insanlar açık kimlikleriyle ortaya çıkmalıdır. Türkiye'de Kürdistan sorununu gözardı ederek demokrasi mücadelesi yürütmeyeceklerini bilerek tavır takınmalılar.

Kürtçe Konuşma yapan Vedat Aydın'la, konuşma metnini türkçeye çeviren Av. A.Zeki Okçuoğlu'nun mahkemeleri 18 Aralık 1990 günü Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinde devam edecek. Bu duruşmada Av. Zeki Okçuoğlu'nun kürtçe savunma yapacağını öğrenmiş bulunuyoruz. Kürt kimliğini ve Kürdistan sorununu sömürgecilerle karşı savunmak her yurtseverin görevidir.

Kongreya Çaremîn a Partîya Demoqrata Kurdiyî Sûrî pek hat

Di navbeyna tarîxa 14 û 17ê Çiriya Paşîn 1990 de, Kongreya çaremîn a Partîya Demoqrata Kurdiyî Sûrî pek hat. Ji Kongreyê re Tevergera me, Tevergera Sosyalîst a Kurdistanê jî mesajekê pîrozbahîyê şand û pîrozbahîya Kongreya çaremîn a PDKS yê kir.

Kongreya PDKS bi sekinandina deqîqe kê rêzgirtinê, ji bo şehîdên tevergera rizgarîxwaza Kurdistanê ve destpêkir.

Piştî, Kongre Rojeva xwe amade kir û dest bi karê xwe kir.

Kongreya PDKSyê li ser rewşa welêt sekinî û gringîya yekitîya hêzên Kurdistanê anî zimên.

Kongre, derheqa welêt, herêm û cihanê bîyaran girt, Komîta navbendîya nû hîlbijart. Kongre di destpêkê de, bawerîya xwe ji sekreterê berê yê PDKS yê anî, hîlbijartina Sekreteriyê pêwîst ne

hate dîtin.

Di kutabûnê de teyîda berxwedana gelê Kurdistanê û teyîda tevger û hêzên pêşverû û sosyalîst yên cihanê kir.

Alan Kurmanc

Rojhilata Navîn

Körfez krizi değişik boyutlar alarak kamuoyunun, özellikle de Kürt halkının, gündeminde önemli bir sorun olarak duruyor. Gelişmeler tüm yurtsever ilerici kesimlerce tartışılıyor. Çözüm önerileri sunuluyor. Kürt halkını yakından ilgilendiren bu konuda değişik çevrelerden, değişik yorumları içeren yazılar aldık. H.SİPAN'ın konuyla ilgili yazısını okuyuculara sunmayı uygun gördük.
Heviya Gel Redaksiyonu

Körfez krizinin dayattığı gerçek: BAĞIMSIZ KİŞİLİKLİ BİR POLİTİKA

H.SİPAN

Kürdistan'lı siyasi güç ve çevreler bir dizi siyasi sorunların yanı sıra bağımsız kişilikli politikaların yaratılmasıyla ilgili tartışmaları yer yer yapmaktadırlar. Bağımsız kişilikli politikaların yaratılmasının tartışılması Kürt ve Kürdistan'lı yurtsever, devrimci ve demokratlar açısından elbette önemli bir anlam ifade etmektedir. Ve sadece tartışmak için tartışma polemiğini yaratmak düzeyinde olmamalıdır. Bu tartışmalar yaratıcı üretici ve Kürdistan'ı bir politikaya hizmet etmelidir.

Her sınıf kendi iktisadi çıkarını koruyup geliştirmesi için siyasi iktidarı ele almak veya elinde tutmak amacıyla politikalar üretmiş ve üretmektedirler. Daha açıkçası politika bir amaca ulaşmak için üretilir. Bu bağlamda ulusal demokratik güçlerimizde, bağımsız birleşik demokratik Kürdistan için bağımsız ortak bir politika yaratılmasında birleşmeleri, önümüzdeki süreçte zorunlu oluyor. Kürdistan halkının ulusal kurtuluş savaşında, değişik sınıf ve tabakaların yer alması gerçeğinden hareket ederek, tek bir sınıfın politikasının dayatılması ve ön plana çıkarılmasını istemek ortak bir politikanın yaratılmasını da engeller. Ulusal Kurtuluş Mücadelesinde de sınıf çıkarı olan, sınıfların bağımsız siyasi örgütlenmelerin hakkı ve ilkesini, doğal bir hak olarak savunurken, ancak bu hakkı diğer sınıf ve tabakaların ulusal çıkarlarının önüne çıkararak dayatmacı, sekter, dar bir anlayışın özgürlüğü de olmamalıdır. En

geniş ulusal demokratik güçlerin birliği **ulusal bir politikanın yaratılmasıyla gerçekleşebilir.**

Kürdistan sorunu ulusal bir sorun olduğu kadar da uluslararası bir sorundur. Uluslararası ilişkilerde etkileyici olmanın yolu, başta ulusal demokratik güçlerimizin, asgari düzeyde ortak bir ulusal iç politikada birleşmelerine bağlıdır. Yıllardır savaşan bir halkın ulusal demokratik mücadelesi, uluslararası politikada, kendisini kabul ettirememesinin nedenleri çok yönlü olabilir; ama bu nedenlerin ana iskeletini oluşturan da ulusal birlik politikanın olmayışıdır. Bunun sebeplerini kavramayan veya kavramak istemeyen bazı kürt çevreleri de yalnızlığın felsefesini yaparak, Kürt halkının dostları yokmuş gibisine bir anlayış geliştirmişlerdir. Bu anlayışın sahipleri kendi eksik, aksak ve yetmezliklerini, düşmanın güçlülüğüne bağlayarak, tek taraflı bir tarih anlayışını Kürdistan toplumuna yerleştirmeye çalışmışlardır. Kendi halkının öz gücüne dayanmayan bir politika, bağımsız kişilikli bir politika olmayacağı gibi de, kendi başarısızlıklarını dış güçlerin yardım etmemesinde aramışlardır.

KAPIDAN KOVULAN AMA PENCEREDEN GİREN EMPERYALİST POLİTİKA

Diğer yanda "kapıdan kovulan ama pencereden giren" uluslararası sermayenin politik sözcüleri, dünyamızı

halen egemenliği altında tutmaktadırlar. Kapıdan kovulan, pencereden girmek isteyen uluslararası emperyalist burjuvazi ile Kürdistan ulusal kurtuluş güçleri arasındaki diplomatik ilişkiler çok hassas ele alınmalıdır. Bu köprülerin, halkımızın başına çökmemesi için sağlam temele dayalı bağımsız bir iç politikanın, ulusal güçlerimiz tarafından yaratıp üreterek toplumumuza yerleştirilmelidir. Öte yandan, halkımızın baş düşmanları olan sömürgeci devletler, uluslararası sermayenin, bölgemizdeki kollarıdır. Bu devletlerin kendi aralarında veya uluslararası ilişkilerde yer yer kürt sorununu gündeme getirmelerine rağmen, bu güçlerin halkımıza karşı izledikleri genel politikalarında bir değişiklik olmamıştır. Bunda bir değişiklik beklemek, politik saflıktan da başka bir şey değildir. Bu güçler zaman zaman Kürt ve Kürdistan sorununu kendi çıkarları için birer malzeme olarak kullanmış ve halkımızın ulusal demokratik mücadelesine büyük zarar ve kayıplar vermişlerdir.

OTONOMİ VE OTONOMİ POLİTİKASI

Otonomi veya -başka bir isim ile, kültürel özerklik politikası- ulusal kişilikli bir politika değil, ve de olamaz. Bu politikaların sahipleri, hangi uluslararası güçlerin kapısını çalmışlarsa, kendilerine, "baba nasihatı" çekilerek savaşmayın, görüşün, barışın cevabını almışlardır. Bu otonom güçler ne zaman otonomi görüşmelerine yönelik adım atmışlarsa

mutlak düşmanın bir tuzağıyla karşılaşmışlardır. Şehit Kasımlı da bu anlayışın kurbanıdır. Bu güçlerin diğer bir politik zaafı da, düşmana karşı güçlü oldukları dönem, uluslararası ilişkilere pek fazla önem vermemeleridir. Otonomi politikasında egemen olan; geçici yenilgi dönemlerinde uluslararası ilişkilere daha fazla önem vermeleridir. Yenilgi dönemlerinin uluslararası ilişkileri ne kadar etkiliyeceği de bilinmektedir. Bu sorunun kökünü tarihimiz de aradığımız da yeni bir anlayış olmadığını görürüz. Bu anlayışın temelini oluşturan savaş politikasıdır. Politika savaş belirlemiyor, savaş politikayı belirliyor. Savaşta yenildiğimiz zaman uluslararası politikaya ağırlık verilmesi, işte bu mantığın ürünüdür. Bunun nedeni savaşı zafere götürecektik politikaların üretilemeyeşidir.

"BAKIMSIZLIKTAN ÖLEN BİR HASTANIN PEŞİNDEN YAPILAN AĞIT POLİTİKASI"

Bu politik. anlayışın kökünü çok uzaklarda aramamıza gerek yoktur. İçinde yaşadığımız iki yıllık olaylar sürecinde, üç soruna dikkati çekmek isterim.

a- Fransa'nın çağrısıyla, kimyasal silahlar üzerinde yapılan Paris Konferansı

b- Paris Kürt Konferansı

c- Körfez krizi ve Kürdistan devrimci hareketin tavrı ve tutumu.

Kürdistan tarihinde unutulmayacak, kitle katliamlarından biri de Halepçe'dir. Bu katliamın, haberini dahi Avrupa basını kısıtlayarak verdi. Bir süre sonra, Fransa devleti tarafından, kimyasal silahlar üzerine, uluslararası bir konferansın çağrısı yapıldı. Bu uluslararası Konferansa Irak gibi, eli kanlı bir yönetimin Dışişleri Bakanı da davet edildi. Kimyasal silahlarla 5.000 insanını yitiren, bir o kadar da yaralı ve sakat bırakılan, yüz binlercesi kimyasal silahların karşısında savunmasız kalarak "Türkiye ve İran'a" göç etmek zorunda kalan, ayrıca Kürt halkını yüz yıllardır üzerinde yaşadığı topraklardan koparılıp Arap çöllerine sürgün edilen bir halkın siyasi sözcüleri, böylesi uluslararası bir konferansa katılma taleplerinin rededilmesini ibretle izlediler. Fransa'nın bu diplomasi manevrası, Kürdistan'lı yurtsever demokratik güçler ve Türkiyeli ilerici güçlerinde desteklediği bir yürüy-

üşle kınandı. Irak devletinin bu silahların büyük bir bölümünü Fransa'dan aldığı da biliniyordu. Fransa "geleneksel diplomasinin" bir gereği olarak, "Kürt şahsiyetli" birinin de içinde bulunduğu açık bir televizyon oturumuyla Kürtlerin de "gönüllerini almış olacaktı..." Eğer Kürt halkının, ulusal bir birliği olmuş olsaydı, Fransız burjuvazisi, bu kadar açık ve pervasız iki yüzlü politikasını, Kürt ulusuna karşı işleyemeyecekti. En azında Kürt ulusal birliğinin, güçlü tepkisiyle karşılayacağını da hesapladı.

PARİS KÜRT KONFERANSI

Belli devletlerin politikasının doğrultusunda yapılan bu konferans sonrası bir takım siyasi örgüt, parti ve çevrelerin, Konferans üzerinde olan değerlendirmelerine baktığımızda, PKK dışında diğer kürt örgüt ve partilerin değerlendirmeleri bir birine yakın ve ortak yanları ağırlıkta idi. Ama sorunun asıl özünü açık tartışılmasından bilinçli bir biçimde kaçınılarak bir günah keçisi aramaya çalıştılar. Bu konferansın yapılmasından ve organizasyonundan bir yıl önce haberi olan bazı siyasi liderlerimiz, ancak bu konferansın bitiminden sonra, gelişmelerin tarihçesini aktarmasının sorumluluğunu duyarak Kürt örgütlerini, sorumlularıyla bir değerlendirme toplantısını yapar. Bu da "bakımsızlıktan ölen bir hastanın peşinde yapılan ağta benzer." Biz Kürtlerde egemen olan bir yapımız var. Bir dizi hataları, bir anlık kahramanlıkla kapatabiliyoruz. Diğer eleştirilerin ön sırasında yer alan; örgüt ve partilerimizin, örgüt ve parti olarak davet edilmemesinin eleştirisi idi. Bu eleştirinin kime yapıldığı da bilinmiyor. Öte yandan sekreterlik düzeyinde katılmayıp, sorumluluk düzeyinde katılanlar veya katılmayıp, protesto edenler, neyi değiştirip neyi öneriyorlardı? Diyelim örgüt ve partilerimizin bu konferansa örgüt ve parti rozetleri ile katılmış olsaydılar, her şeyi hazırlamış sonuç kararları dikte edilmiş bir konferansın gidişatını ne kadar değiştirebileceklerdi? Ne var ki, bazı Kürt şahsiyetler, ulusal demokratik güçlerin dağınıklığını bir fırsat bilerek ve kendilerini aşan bu siyasi sorunların altına girmeleri, bu şahsiyetlerin becerikliklerinden değildir. Emperyalist burjuvazinin reçeteleri bu insanları, ulusal demokratik güçlerin karşısına çıkarıyor. Şu da biliniyor ki,

başta Kürdistan da ulusal demokratik güçlerimizin verdikleri mücadelenin bir parçası olarak, yurtdışında geliştirilen siyasi mücadelenin sonucu, Kürdistan sorunu uluslararası tartışma gündemine getirilmiştir. Bu tartışma ve gelişmelerin ulaştığı bugünkü aşama; Enstitülerin, kültür merkezlerinin, dernek ve federasyonların çalışma kapsamını aşmıştır. Bu demokratik kuruluşların çalışmasını küçümsemek anlamından da değildir. Kürt ve Kürdistan sorununun ulusal ve uluslararası boyutlarının bugünkü aşamaya gelmesinde elbet bu demokratik kuruluşların, katkısı olmuştur. Kürdistan ulusal demokratik güçlerinin kendi olanak ve uğraşları sonucu yarattığı bir dizi ilişkileri vardır. Görev; bu ilişkilerin geliştirilip birleştirilmesini ve uluslararası platformlarda Kürdistan sorununu daha etkileyici kılmak, bağımsız-kişilikli bir ulusal politikanın yaratılmasını sağlamaktır. **Ulusal demokratik güçlerimiz, böylesi büyük tarihi görev ve sorumluluklarla karşı-karşıyadırlar!..**

Orta-Doğu ve Körfez krizi

Irak'ın, Kuveyt'i işgali üzerinden 3 ay geçmesine rağmen uluslararası basın olayları hala baş haberler arasında vermektedir. Savaşın çıkıp çıkmayacağı, başta Orta-Doğu ve Dünyada dikkatle izlenmektedir. Durum ne olacak, sonuç nereye varacak, böylesi çılgın bir savaş çıkarsa, faturasını kim ödeyecek, kime ödetilecek? Besbellidir ki, faturası Orta-Doğu'nun emekçi halklarının arasında paylaşılacaktır.

Saddam'ı bu saldırgan güce getiren, bugün ambargonun çemberinde birleşen devletlerdir.

ABD ve diğer emperyalist güçler yıllardır Orta-Doğu'da savaşın tezgah ve planlarına uygun olarak, askeri darbelerle kendine bağlı rejimleri iş başında tutarak diğer yandan dinci, gerici akımları CIA aracılığıyla finanse edip kışkırtırlar. Şah Monarşizminin yıkılışının yarattığı boşluğu, tekrar kendi lehine çevirmek için, Irak ve İran savaşını yaratarak kapitalist tekellerin kârlarına kâr katmışlardır. Bu savaşta faşist Saddam rejiminin militarist gücünü tepeden tırnağa kadar, modern silahlarla donatan, ABD, Sovyet ve Batı emperyalizmin yanı sıra gerici Arap devletleridir. Daha

açıkcası bugün ambargonun çemberinde birleşenlerdir. Diğer yandan Saddam'ın, Kuveyt'i işgali bir anlık çılgınlıkta değildir. Irak devletinin ekonomik politik yapısı, ırkçı yayılcı bir temel üzerine şekillenmiştir. Irak'ın İran'la olan 8 yıllık savaşın geride bıraktığı dış borç ve ülke içinde savaşın yarattığı ekonomik ve sosyal bunalımın gelişip kabarmasına fırsat vermeyen Saddam bir başka savaşın hesap ve projesini de çizecekti. Kuveyt'i ilk basamak olarak gören Saddam asıl hedefi diğer Arap ülkelerini de işgal edip, kendisini Arapların tek lideri olarak ilan etmesidir. Saddam'ı, İran'a karşı, destekleyen gerici Arap rejimleri, onu daha da güçlendirip cesaretlendirdiler. Saddam işi daha da ileriye götürerek elindeki uzun menzilli füzelerle, İsrail'i tehdit edip Filistin Kurtuluş Hareketini yanına çekmeyi becerdi.

Uluslararası tepki ve güçler dengesi Saddam'ın takvim ve hesabına uymadı.

Halepçe'de 5.000 Kürt insanının, faşist Saddam'ın rejimi tarafından, barbar bir biçimde katledilmesi, Dünya kamuoyu ve devletlerden gösterilmesi gereken tepkilerin gösterilmemesi, Saddam'ı daha da saldırganlaştırdı. Bugün de ambargonun çemberinde birleşen devletlerin, insan hak ve hukukundan söz etmeleri ne kadar iki yüzlü, alçak bir politika yürüttükleri bu ülkelerin, demokratları tarafından da yer yer tartışma konusu yapılmıştır. Diğer bir sorunda güçler dengesi; Sovyetlerin yeni politikası, Saddam'ın hesapladığı güçler dengesini bozdu ve böylece Saddam'ın takvimi, Sovyet takvimiyle çakışmadı, çatıştı...

Emperyalist güçlerin bir kabadayıyı, bir başka kabadayının eli ile vurma hesabı.

Savaş hazırlığı içinde olan bir ülkedir Türkiye. Türkiye'nin geleneksel bir dansöz politikası yaptığı biliniyor. Ne var ki, Özal gelmiş geçmiş tüm dansözleri de geride bıraktı. Ambargonun çemberinde Türkiye'nin yer alması pek te şaşırtıcı değildir. Irak ve İran savaşları sırasında, Türkiye'nin bu iki ülkeye yönelik yaptığı ihracatlar, Özal'ın iştahını oldukça kabartmıştır. "Bunun da ismi bağımsız, insani politika idi." Özal bu kez mal satmadan kazanç peşindedir.

Her konakladığı ülkede ilk işi göğsünü açıp dolarların yapıştırılması için adeta terler döküyor. Elbete Özal'ın tek hesabı bu değildir. Kürdistan ve Türkiye de gelişen toplumsal muhalefetin tüm dikkatlerini Körfeze çekmek ister. Savaşa hayır diyenlere de, tutuklama emirleri veren Özal, Bush'u da sollayarak tam da Avrupaların istediği türden danslar ediyor. Londra'da Körfez ile ilgili konferans veren M.Ali Birand Özal'ın dansözlüğüne şöyle bir açıklık getiriyor. "Türkiye bu olayla birlikte genel Orta-Doğu politikasını değiştirdiği, Batının yanına geçtiğini, ancak karşılığında Batı'nın içine girmeyi ve Batı, Türkiye'yi yanında istiyorsa, artık içine almalıdır." diyen Birand'ın, Batı'nın kendi kabadayısını seçtiğini de görmemesi olsa olsa O'nun milliyetçi "gururuna" dokunduğunun bir göstergesidir. Ama Özal, İzmit konuşmasında kabadayılığını açık gösterdi. "Türkiye'nin Körfez kirizinde tüm dünyaya örnek olduğunu, ayrıca bu krizden kârlı çıktığını, ABD ve Almanya'dan 8-9 milyar dolar tutarında askeri yardımın 5 kasımda geleceğini" belirten ve bu miktarı veren Özal, 400 leopar, 600 A-60 tankı, F4-E uçakları, kobra helikopterleri, Sinok helikopterleri, Denizkarokol uçakları, Patriot füzeleri, 700 zırhlı personal taşıyıcı, 203 milimetrelilik obüsler ve Ronald füzelerinin geleceğini, daha önce ABD den de kararlaştırılan 40 Fanton uçakları v.b. askeri malzemeleri de eklersek emperyalistler Saddam gibi yarattığı bir kabadayıyı kanla yıkayıp defn etmeden, başka bir kabadayıyı kuşandırarak Orta-Doğu halklarının başına bela edecekler. Bugün de bunun adayı Özal ve Türk devletidir.

DEVİRİMCİ GÖREV, DEVİRİMCİ TAVIR, DEVİRİMCİ POLİTİKA

Görev; devrimci demokratik güçlerin kendi aralarında var olan ilişkileri daha da geliştirip sıkılaştırmalarıdır. Irak'ın, Kuveyt'i işgali ile başlayan körfez krizi giderek bölgeyi her an için kan gölüne çevirecek gelişmelere gebe. Öte yandan Filistin Kurtuluş Hareketinin pragmatik bir politika sonucu faşist Saddam rejiminin yanında saf tutmasına karşı, kesin tavır konarak eleştirilmelidir. Bu savaşın çıkması halinde, dev güçlerin arasından çıkan haksız ve haydutların, çıkar dalaşım savaşlarıdır. Bu savaş emekçi halklara hiç yarar sağlayamayacağı

gibi, onlara ölüm ve yıkım getirecektir.

Türkiyeli devrimci demokrat ilericilerin görevi, Türk burjuvazinin yayılcı ve emperyalist politikasının özünü kitlelere açarak teşhir etmektir. Özal'ın, Türkiye emekçi halkının geliştirdiği demokratik muhalefetin, dikkatlerini dışa çekme planlarına fırsat vermemelidirler.

TARİH BİZ KÜRTLERİ HEP HAZIRLIKSIZ MI YAKALAYACAK?

Gelişmeler karşısında Kürdistan ulusal kurtuluş güçlerin, ortak ulusal bir politikası yok. Orta-Doğu'da büyük bir olasılıkla gelişebilecek, yeni olaylar çemberinde "sınır taşlarının da" değişebileceği, böylesi bir ortamda Kürdistan ulusal kurtuluş güçlerin, tavır, tutum ve hazırlığının ne olması gerektiği sorunlarıyla karşı karşıyayız!.. Bu sorunları yer yer tartışan ulusal güçlerimiz, genelde Birleşmiş Milletlerden medet bekleyen bir anlayış geliştiriyorlar. Bu ikinci-üçüncü derecedeki, ihtimallerin, sorunun merkezine alınması karşısında aynı paragraflarda, Kürt halkının gücüne güvenmeliyiz sözlerini bir propaganda malzemesi olmaktan başka bir şey ifade etmemektedir... Kürt halkının öz gücüne güven ilkesi bugün mevcut ulusal güçlerin birliğidir. Bu doğrultuda pratik politik adımlar atılıyorsa, Kürt halkının öz gücüne güven ilkesine doğru yaklaşıldığını söyleyebiliriz. Yok eğer, görevlerimizi bir propaganda malzemesi olarak tekrarlıyorsak, bugün, pratikte Kürt halkının buna ilgi göstereceğine inanmak saflıktır.

Bu üç aylık gelişmeler zincirine baktığımızda, dünyada ağırlıktaki devletler, kendi ekonomik çıkarları için ortak genel politik hatlarda birleştiklerini görüyoruz. Ve giderek Birleşmiş Milletler'e de tastik ettirilecek bir askeri müdahalenin hazırlık ve girişimleri başta ABD ve diğer emperyalist güçlerin diplomatik faaliyetlerin odak merkezi olduğu görülmüyor.

Kürdistan Ulusal kurtuluş Güçlerinin, kaybedecek zamanları yok. Bu gelişmeler karşısında ulusal güçlerin birleştirilip, ulusal ve uluslararası düzeyde gelişen olayları Kürt halkının lehine çevirip, zafere götürecektir politikaların üretilmesi esas alınmalıdır.

11.11.1990

KÜRDİSTAN TARİHLE SAVAŞIYOR!..

H.Neval

Tarih bir hazinedir; Okumasını, yorumlamasını ve kullanmasını bilene!.. Kimileri için tarih, olmuş-bitmiş olaylardır ve üzerinde artık fazla konuşmaya gerek yoktur. Sadece bir bilgi ve olaylar yığınıdır, o kadar... Kimilerinin tarihten bu kadar nasiplerini aldıklarını söylemek olanaksız.

Her gün bir sonraki güne tecrübe deney ve birikimini aktarıyor. Bir sonraki günü zenginleştiriyor. Bu anlamda, her bilimsel dalın bir tarihi vardır. Ve bu bilgi birikimi red edilerek gelişme sağlanamaz. Biz Kürt halkı olarak, henüz bilimin kollarından çok uzağız. Zira kendi insanlık tarihimizi bile açıklığa kavuşturmuş değiliz. biz kimiz ve ne yapmışız?.. Ya da bize neler yapmışlar?.. Neden egemen güçlerin eline düşen kürtler, hem en şanlı direnişi koymuş ve neden ihanetin en kötüsünü, böylesine görkemli direnişlerin içinde yaşamıştır?.. Neden her dönem için bu böyle olmuştur da, tarihten ders alınıp bu ihanete bir son verilememiş; ya da, etkisiz kılınamamıştır.

Birçokları tarihin asla tekerrür etmediğini söyler. Dilimiz "tekrar" demeye varmasa da, "başka zaman ve mekanda farklı bir olay" olarak yorumlanır. Oysa, kim ne derse desin, ortada açık bir tekrar vardır. Kişileri ve zamanı farklı olan bir "tekrar" yaşanmaktadır Kürdistan toprakları üzerinde. Yüzlerce direnişin, başkaldırının, yenilginin "kör" bir tekrarı vardır. Direnişe karşı ihaneti toplum içinde ayakta tutmanın tekrarı vardır.

Oysa, "kıssadan hisse alınsaydı, tarih hiç tekerrür eder miydi?" Peki kimler, nasıl tarihten alınan bu "hisseyi" toplu-

ma aktaracak, bu iletişim nasıl sağlanacak? Kürdistan tarihini ele aldığımızda, bu, daha bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır. Kürdistan'daki bütün isyanlarda yiğitlik, gözüpeklik, atılganlık bir simge olmakta, bu karakteriyle düşmana bile parmak ısırtmaktadır. Peki, bu kadar parlak nitelikleri bir anda yerle bir eden ihanet nasıl oluyor da aynı halkın içinden çıkıyor; ya da çıkartılıyor?.. Toplumsal yapının bağrında taşıdığı zaafı sömürgeci güçler bulup çıkarıyorlar da direnişe önderlik eden insanlar, nasıl oluyor da kendi toplumunu tanımakta zorluk çekiyorlar. Toplumun zayıf ve güçlü yanlarını neden hesap etmiyorlar?..

İşte bu sorular aynı zamanda bir tarihsellik gerektiriyor. Toplumun sosyolojik analizini ve tarihi, derinliğine araştırmak gerekliliğini açığa koyuyor. Şimdi, herhangi bir ulustan çok daha fazla, biz bu tarihselliğe muhtacız. Çünkü toplumumuz henüz kendisini tanımıyor. Tüm kavramlar çıplak halleriyle toplumda yaşıyor. İşlenmemiş halleriyle ailede, sülalede, aşirette, boyda varlıklarını devam ettiriyorlar. Kavramlara ve değerlere toplumsal-ulusal bir form vermekte yetersiz kalıyor. Toplumun bizzat kendi bünyesinde bu değerler tam olarak açığa çıkmıyor. Birkaç aydının konunun farkına varması ise sonucu değiştirmiyor.

Bugün sömürgeci bir uygulama olan köy koruculuğu sistemi var; zoraki ya da gönüllü... Bunun fazla bir önemi yok. Önemli olan bu yapıların toplumsal ve ulusal kurtuluş önünde yarattığı engellerdir. Kürt toplumunda bu zaaf, yüzyıllardır bir sorundur. Osmanlılarda

Hamidiye alayları, İngiliz işgali döneminde bugünkü köy koruyuculuğunu andırır paralı milisler, hep ulusal kurtuluşun önüne dikilen engellerdir. Etkinlikleri ve sonuç alıcı oluşları açısından kayda değerdir. Bu ihanetçi takımını besleyen olguları, aşiret ve feodal yapı içindeki işbirlikçilikle açıklamak kolaydır. Oysa sorun, bizce ikiyüzyıllık mücadele tarihimizde egemenlerin nasıl olupta tarihi tekerrür ettirebildiklerinin bilinmesinde yatmaktadır. Hangi etmenler koruculuk sisteminin sürmesine olanak sağlamaktadır. Ve buna karşı devrimci güçlerin yaklaşımı ne olmalıdır?.. Acaba sorun sadece aşiret ve feodalite mi? Ulus adına mücadele veren güçlerin hiç mi hatası yok? Eğer sömürgeciler, toplumumuzdan böylesine kolay faydalanıyorlarsa, bu aynı zamanda bizi, "bizden" daha iyi tanıdıklarının göstergesidir. Biz ise, uğruna mücadele verdiğimiz toplumu, genel hatları dışında, tanımamaya devam etmekteyiz. İhanet ihanettir!.. Hepsi bu kadar.. Nedenlerine inmek anlamsız. Birçoklarımız için "satılmış", "rezil", "hain" dersin; ya da kafasına bir kurşun sıkarsın, olur biter... Ama aşiret içinde kişisel gururu, aşiret gururu için oluk gibi kan akıtan bir insanın, nasıl olur da ulusal gurur söz konusu olunca, dizlerinin bağının çözüldüğünü bilmiyoruz. Nasıl olup da bu insanların "beş kuruşa" satın alınabildiklerini çözemiyoruz.

Evvel! karşımızda ağır bir tarihsel sorun var; ağır bir sosyolojik sorun var. Bu nedenle Kürdistan'daki siyasal hareketler, aynı zamanda iyi bir tarihçi, iyi bir sosyolog olmalı. İnsanlarımızın varlık nedenlerinin koşulları iyi tesbit edilme

li. Bölgeler, bölgeler arası çelişkiler; mezhepler, mezhepler arası çelişkiler; aşiretler, aşiretler arası çelişkiler iyi tesbit edilmeli. Çelişkileri birbirine vurup sonuç alma yerine, ulusal sorunu ve onun taşıdığı değerleri her şeyin üstünde tutup insanlara yaklaşmalı. Unutmamalıki, çelişkileri birbirine vurdurup sonuç almada sömürgecilerin üzerine, politikada oynayacak güç yoktur... Onlar bu tür politikaları uygulamada hem ustadır hem de daha çok imkan sahibidirler.

Kürdistan tarihinin karanlık sayfalarını bir anda ortaya çıkarma şansına sa-

hip değiliz. Bu görev parça parça hepimize düşüyor. Aşağıda sunacağım yazı dizisinin, bu karanlık sayfaların bir dönemine ışık tutacağına inanıyorum. 1920'li yıllarda İngiliz emperyalizmi ile dışa dış bir mücadeleye giren Kürt halkının, o günlerde taşıdığı değerleri, yine o dönemde Kürdistan'da yaşayan, Kürtleri iyi tanıyan, **Kaldeli Rahip Paul de Bedar**'ın raporlarından, köy köy; aşiret aşiret öğreniyoruz. Onun anıları, Kürdistan'a seyahat yapan birkaç "ajan"ın raporları gibi değildir. Kürt halkının içinde yaşayan biri olması açısından olayların birinci derecede tanığıdır. Kürtlerin toplumsal yapılarını karekte-

rize eden değerleri çok iyi bilmekte ve olayları bu formlarla açıklamaya özel bir gayret göstermektedir.

Rahip Paul de Bedar, hıristiyan olarak Kürtlerin kendilerine yaptığı baskıları kınamakta; ama, öte yandan kürtlerin sergilediği İngiltere karşıtı ayaklanmaya hayranlarını gizlememektedir. Kürt direnişine kan katan kavramların yiğitlik, cesaret ve inancın, kürt direnişini nasıl canlı tuttuğunu bütün ayrıntılarıyla açıklamaktadır. Tabi ihaneti de...

KÜRDİSTAN'DA İNGİLİZ KAMPANYASI 1918-1919

Bu çalışma, yazarı Rahip Paul de Bedar tarafından, Fransız Doğu Ordusu Komutanlığına ithaf olunur.

ÖNSÖZ

Bu tarihimizi, kurallara az-çok uyan bir şekilde yazarken, görkemli dilimizi işkenceye uğratmış olmaktan ötürü, Fransız okuyucusundan bizi af etmesini rica ediyoruz. Sevgili dilimizi, büyük bir tutkuyla seviyoruz. Fransa'ya büyük bir saygı gösteriyoruz. Yazarların ve yazıların bizimle içli-dışlı olduğu dönemler oldu ve bu dönemlerde Fransızcamıza tamamen sahiptik. Fakat beş senedir görülen korkulu rüyalar, cinayetler, kan, ölümcül çöküş herşeyi bize unutturdu. Allaha ısmarladık, yazılar ve yazarlar!.. Eğer şimdi ana dilimizi konuşmayı biliyorsak zamanıdır. Birden bire saçlar beyazladığında, hatıralarımızı yitirmek pek şaşırtıcı olmasa gerek. Bu küçük tarihi yazmaktan amacımız, doğu'da Fransız hayranı ve Fransız olana deli gibi hayran olan bir küçük halkın bulunduğunu göstermektir. Bu ülkede sadece Fransız için yaşamaktadırlar. (Yazar burada, küçük Fransa diye andığı ve Fransanın himayesinde olan Kaldelerileri ve Asurlularını anlatmaktadır.Ç.N) Gerçekte rüyalarımızda Fransa'ya karşı saygımız sadece büyümektedir. Herşeye karşın, Fransız sevmeye ve O'na sonuna kadar bağlı kalmaya sebat gösterdik. Bu tarih, korkunç kritik anlarda ve çok zor zamanlarda, sanki gizlice yazıldı. Bu nedenle

hatası olmalı, fakat tamamen gerçeğe uygun ve doğrudur. Fransız komutanlığına çok yararlı olabilir. Amacımız sadece öğretici olmaktır. Ve bu küçük yazı, Kürtler ve Kürdistan'ın eksiksiz tanınması için gerekli bilgileri geniş olarak sağlamaktadır. Doğu'daki bütün İngiliz politikasını tam olarak incelemekte ve açıklamaktadır. Burada okuduğumuz, İngilizlerin Kürtlerle olan sıkıntılarını ve her iki tarafın giriştiği büyük savaş, tarihin bir başka sayfasıdır.

16 Ocak 1920

Paul de BEDAR

Birinci Bölüm KÜRDİSTAN VE KÜRTLER

Bu tarih içinde anlatılacak bütün olayların tiyatrosu Kürdistan'dır. Bu nedenle, herşeyden önce okuyucuya, Britanya İmparatorluğunun gücüne, korkmadan, gözünü kırpmadan meydan okuyan ve onun istilasına karşı canla başla savunmaya geçen, bu meçhul halkın karakteri ve ülkesini tanıtmak, birkaç temel bilgi vermek önem arz etmektedir.

Kürdistan yetersiz tanınıyor ve bu bilgisizlik batılı işgalcilere (fatihlere) büyük sıkıntılar yaratabilir. Kürdistan dağlık, geniş bir ülkedir ve Mezepota-

mya'nın Kuzeyi, İran, küçük doğu Asyası arasında yer almaktadır. Büyük bölümünü Musul, Van, Bitlis ve Diyarbakır şehirleri oluşturmaktadır. Esas olarak dağlıktır. Kürdistan çok büyük bir dağ serisi sunmakta ve bitmeyen bir dağ çemberi zinciri göstermekte, çevre ülkelere tüm yüksekliğiyle hükmeden dev bir plato görünümü sunmaktadır. Genel olarak soğuk olan Kürdistan, bununla birlikte tüm iklimleri ve tarihsel ülkelerin bütün çeşitliliğine sahip olmaktadır. Kışın soğuk, yazın ılımlı ve çok hoştur. Güney'de güneş ışınlarına çoğu kez dayanılmadığında, Kuzey'de Zozan denilen şanlı bir bölge vardır ve burada hava yazın çok serindir. Kürt göçebeler iyi peynirlerini hazırlamak için bu mevsimde sayısız sürülerini buralara getirirler.

Gerçekte, mitolojik cennetin bütün zevkleri tadılmaktadır.

Kürdistan'ın yüksek tepeleri sürekli olarak karla kaplıdır ve vadilerde bitmeyen kaynak suların çağlıları, iç açıcı çayır ve yeşermiş tarlalar arasında duyulur. Koca ceviz ağaçları ve görkemli kavaklar üzerinde konaklayan sayısız kuş sürüleri gece gündüz şarkılar söyler; muhteşem bahçeleri pek hoş meyveler verirken tadların en nefisini sunmaktadır. Gözlerimiz bu müthiş görünümünden çok hoşnuttur. Ve bu ıssız gizli köşeler

içindeki gezgin, hazırlanan sürprizlerle büyülenmektedir.

Kürdistan, sergilediği tanınmayan parlaklığıyla ve görkemli manzaralarıyla, kuşkusuz İsviçre'nin büyüğü hayranlığından aşağı kalmamaktadır.

Kürdistan üç büyük kola, ya da topluluğa bölünür: Botan, Bahdinan ve Hakari. Botan topluluğu, Diyarbakır'dan Hızel vadisine kadar uzanıyor. Bahdinanlar ise, Zaho'yu da içine alan bu vadeden İran'a kadar uzanıyor. Hakari topluluğu tüm Kuzey Kürdistan'ı kapsıyor. Her topluluğun kendi Emir'i ve özel hükümeti vardır. Türklerin istilasına kadar kendi aralarında sürekli kavga ve çekişme içindeydiler.

Kürdistan'ın, bir milyonluk nüfusu içinde, yüzbenden fazla gözüpek savaşçı vardır. Çünkü Kürtler, yiğitlikte ve savaşçı yeteneklerde diğer uluslardan aşağı değildir.

Kürtler, esmer orta tayda, fakat çok güçlü, kuvvetlidirler. Yüz çizgileri akıllı, anlamlı ve pratik özümseme yetenekleri vardır. Çok yürekli ve girişkendir, hiç bir şey onu yıldıramaz. Çok yer, boğazlıdır ve yorulmadan çok iyi yürür. Kürtler eski pers dilinden gelen, esas olarak şirsel, uyumlu bir dil konuşmaktadırlar. Kürtlerde her şey üzerine atasözü vardır ve bu atasözleri, konuşmaların düğümünü oluşturmaktadır. Bütün kürtler türkücüdürler ve çok güzel ezgileri, tatlı, hoş bir sesle, hayran olunacak bir havada söylerler. Atalarının yaptıklarını kendilerinden geçerek yüceltirler. Hiç bir ulu varlık, deha ve çağın kahramanları unutulmaz. Altın çağın bütün destanlarını titizlikle anlatırlar. Bir şövalyenin yeni kahramanlıkları hemen türkülenir ve dikkatlice hafızalara alınır. Yazın, güzel yıldızlar altında, damların önünde, ya da kışın, odun ışığının zayıf ışığında uzun salonlar içinde ağırbaşlı şeflerinin etrafında her gece toplanır ve kahramanların eylemleriyle ilgili türküler söylerler. Şef ya da Ağa sonunda ayağa kalkar, halkına bir söylev çeker ve davranışlarını yücelttikleri kahramanları örnek almalarını şövalyelerine tavsiye eder ve meclis dağılır. Bu tür toplantılarda Kürtler çok ağırbaşlı ve saygılıdır. Bir defa dışarı çıkınca şen şakraklırlar ve kendilerini olur-olmaz (çılğın) şakacıkların ortasına atarlar. Güllünc biçimde giydirilmiş sarıkları ve yünlü koca elbiseleriyle çok harika ha-

reketlerle sürdürecekleri halayları gü-rültülerle tutarlar. Buna karşın Kürtler, oynak danslarında hiç bir zaman laubaliliğe kaçmazlar. Çünkü dinsel duygularını kalplerinde derinliğine yer etmiştir. Sonuç olarak Kürtler, çok inançlıdır ve dinlerini dürüstçe uygularlar. Fakat inancı, akılalmaz aşırı bağlılıklara kadar götürürler. Kürtler müslümandır. Şeyh diye anılan dini lidereler, müritlerinin iyi inançlarından faydalanarak kendilerini dinin tuhaf fantazilerine atarlar ve inananları üzerinde ürkütücü cezalar uygularlar. Şeyhler, kendilerini tanrılarına verirler ve kendilerine gerçekten herşeyi yapabilme gücü olan kimse süsü verirler. Bir şeyh bütün gizlilikleri bilir be bütün kalpleri dinler. Ruhsal ve vucutsal olarak güçlüdür. Gece yatağını terketmediği halde, hizmetçisini hazırlar (donatır), ve şimşek hızıyla havayı yararken, sınırsız büyük sahaları geçer. Sadece darbelerini, bitkin hale getirdiği, mızraklarını yarıp geçtiği silahlı kafir düşman ordularının önünde vurur. Onların kökünü kazdıktan sonra, kaşlagöz arasında alt edilmez konağına zaferle döner. Müslümanların kafirler üzerindeki bütün zaferleri şeyhlerin müthiş gücüne böylece maledilir.

Eğer müslümanlar bir tersliğe ve bir yenilgiye uğrarlarsa, bu, şeyhin kullarında var olan kötü (ruhların), şeyhin dinsizleri yenmesine engel olduğu içindir. Böylesi bir daleveracılık kulların iyi inançlarıyla alay etmektir ve bu çoğu kez onların (kulların) aleyhinedir. Çünkü her şeyi yapabilme gücünde olan ve çok korkulan şeyhlerin öfkelerini bir hiç yüzünden üzerlerine çekmeye kimse cesaret edemeyecektir. Sonuç olarak, ne isterlerse hemen yapılır. Bütün her şey üzerinde hak iddia ederler ve bunlar düşünülmezsizin onlara ait kılınır. Şeyh-evli ya da değil- bir kadının kendisine ait olduğunu söylemesin, karşı çıkılmaksızın bu kadın onun olur. Böylece güzel kadınlar şeyhin sarayına dolar. Mucize o ki, genç kadınlar kendilerini büyük bir zevkle şeyhe bırakırlar. Bunlar (kadınlar) çok çirkin biçimde, kötü yürekle (iblisce) verilirler.

Diğer taraftan, genel bir kanı olarak, bir şeyh ne kadar korkunçsa o kadar gereksiz merakla, acıplikle ona bağlanır ve o kadar büyük sevgi görür. Tuhaf şekilde giyinen bunlardan biri öldüğünde, herkes elbiselerine dokunmak için

koşuşur ve bir ermişin kutsal anısı olacak olan şeylere eller sürülür.

Çelişkileri vurgulayalım: Kürt kadının yazgısı şeyhin eline bırakıldığı halde, kadın çok kıskanılır. Kürt karakteri, eş ya da eşlerini mutlak korumayı bir şeref sorunu yapar. Kadınlar dışarı çıktıklarında yüzlerini asla gereksiz biçimde göstermezler. Yabancı biri ya da bir arkadaş (erkek) eve geldiğinde, kadınlar hemen örtünür ve evin en hücre köşesine çekilirler.

Muhammedin dinine inanan kürtler, müslüman olarak inançlarına çok güvenmektedirler. İnançlarının gerçekliği gözlerini doldurmuştur. Diğer dinlerin sahte olduğuna ve müslüman olmayanların cehennem azabına uğrayacaklarına içtenlikle inanmaktadırlar. Kürtler, yılmadan diğer insanlığı, daha açıkçası söylemek gerekirse, cehennem ateşinde ilelebet yanmak için yaratılanları böyle anmaktadırlar. Kendilerinin dışındaki diğer bütün dinler onların gözünde saçmadır ve müslüman olmayan her kes dinsizdir. Kürtlerin dünyayı bunlardan temizlemek ve kökünü kazımak gibi kutsal görevleri vardır. Sonuç olarak, bunlarla sürekli savaş yapmaya hakları vardır. Ne kadar fazla öldürürse, tanrı önünde o kadar büyük mükafata kavuşacaktır. Eğer bir dinsiz öldürürse, söylendiği gibi şehittir; yani kesin olarak gökyüzünü kazanmış demektir. Eğer bir Kürt, dinsiz tarafından öldürülürse, yine şehittir. Yeterki, dinsizlere karşı acımasızca savaş yürütsün, gökyüzü ve şehitlik her zaman onundur.

Devam edecek.

**Hêviya Gel'i
oku okut
haberle
besle!**

Baştarafı sayfa 6'te

leden (devrimci eylemden) kopukluk ve atıl durum beraberinde, teorik alanda körleşmeyi ve kısırlığı getirir. Çünkü teori aynı zamanda insansal deneylerin bilincine varılması ve birleşimidir. Nesnel gerçekliğin insan bilincine düşünsel olarak yansımalarıdır.

Devrimci teori sadece dünyayı kavramayı değil, onu değiştirmeyi öngörür, bu da ancak pratikle mümkün olur.

DEVRİMCİ POLİTİKA

Evrinsel alanda, dünyanın değişik ülkelerinde dünden bugüne dek zulme, baskıya ve kapitalist sömürüye karşı mücadele veren devrimci sosyalist örgüt ve partilerin stratejileri ve uyguladıkları taktikler, toplumen nesnel gelişim yasalanna uygun devrimci bir politikadır.

Nesnel koşulların ve dünyadaki güçler dengesinin değiştiği ve dünya devrimci hareketinde bir kaos ortamının yaşandığı günümüzde devrimci teori ile devrimci politika arasındaki bütünsellik üzerine önemle durmak gerekir. Marksist-Leninist bir ilke olan "Devrimci teori olmadan, devrimci hareket olmaz" kavramı işçi ve emekçileri sömürü düzeninin zincirlerinden kurtarmanın nesnel bir yasadır. Bu nesnel yasanın, yani devrimci politikanın devrimci bir teoriye gereksinimi vardır. Değişim ve gelişim süreçlerinin kendine özgü ve nesnel özellikleri vardır. Devrimci politika ve ona bağlı pratik eylemler devrimci gelişmelerin nesnel koşullarıyla örülmektedir. Devrimci politika Marksist-Leninist devrim teorisinin bilimsel yasalanna göre saptanır.

Lenin: "Devrim, bilgi, güç ve karmaşık bir bilimdir." der. Devrimci politika devrimin nesnel yasalannı yansıtan konumuyla belirlenir ve maddi hayata geçirilir. Devrimci politik bir hareketin politikası, eğer bilimsel devrimci teori ile kopmaz bir şekilde bağlı ise o zaman gerçekte de bu politika devrimcidir.

Devrimci politikanın ön koşulu, devrimci politik hareketin marksist-leninist devrimci bir teoriye sahip olması, devrimci eylemlilik içerisinde olması, stratejik hedeflerinin bilincinde olması ve bunları hayata geçirmek için doğru ve gerekli yol ve araçları doğru bir yöntemle saptamasıdır. Tabii ki, tüm bunlar ancak ve ancak devrimci politik hareketin kendisini devrimci düşünceyle donatması, toplumsal gelişmenin ve devrimin nesnel yasalannın yönetsel ilkeleriyle mümkün olur. Bu da devrimci bir teori olmadan olmaz. Devrimci politika ve devrimci teori arasındaki somut

durum bu şekilde oluşur. Zaten devrimci teoriyi gerçek devrimci bilimle bütünleştiren, onun devrimci politika ile olan bağıdır. Devrimci teorisinin yaratıcı karakterini belirleyen devrimci politikadır.

DEVRİMCİ POLİTİKANIN ENTERNASYONALİST KARAKTERİ

Devrimci politik bir hareketin (örgüt-parti) enternasyonalist bir politikaya sahip olmasının önkoşulu devrimci bir teoriye, marksist-leninist dünya görüşüne sahip olmasıdır. Proleterya enternasyonalizmi ilkeriyle donanmış devrimci politik bir hareket, uluslararası sorunlarda devrimci enternasyonalist bir politika izler.

Devrimci politikada gerçek enternasyonalizm dünyadaki nesnel durumun teorik genelleştirmesini zorunlu kılar. Lenin deyimleriyle teori: "Tüm dünya ülkelerinin devrimci deneyiminden ve devrimci düşüncesinden kaynaklanır." Onun için bu zemine dayanan devrimci teoriyi ve devrimci politikayı ulusal sınırları dışına taşımak gerekir. Bu durum teorik alanda ulusal ve uluslararası alanın arasındaki diyalektik bağ, ilişkiler yumağını ve devrimci sürecinin evrensel boyutlarının görülebilmesini sağlar.

Emperyalizme, kapitalizme, faşizme ve sömürgecilğe karşı dünyanın değişik ülkelerinde verilen ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelelerine karşı lakayt kalmak, onları desteklememek, ulusal dargörürlüğe sahip olmak, milli dar bir çerçeve içerisinde sıkışıp pragmatik bir politika geliştirmek, devrimci enternasyonalist politikaya ters düşer. Bugün SSCB ve Doğu Avrupa ülkelerinin izlediği politika, proleterya enternasyonalizmine ters, dar ulusal pragmatik bir politikadır.

Enternasyonalist politika dünya işçi sınıfı ve emekçilerinin birbirlerini destekleyen, canlı eylemlerinde ve ilişkilerinde somutluk kazanan uluslararası bir dayanışmadır.

Proleterya enternasyonalizminin gelişimini devrimci ana çizgisi değişik ülkelerdeki işçi ve emekçilerin pratikte birbiriyle dayanışma içerisinde olmaları ve birbirlerini desteklemeleridir. Milli dar görüşlülüğü aşmak, milliyetçi sınırları kırmak, işçi sınıfı ve ezilen halklarla dayanışma içerisinde olmak enternasyonalist politikanın bir gereğidir.

Proleterya enternasyonalizmi devrimin teorisini pratiği düzeyinde sınıf politikasına denk düşer. Devrimci işçi sınıfı hareketinin gelişim sürecinde proleterya enternasyonalizmi pratik devrimci eylemin ve uluslararası devrimci politikanın en güç-

lü silahıdır. Günümüzde SSCB ve Doğu Avrupa ülkeleri bu güçlü silahı bir yana itip ulusal bir dargörürlülüğe çerçevesi içerisine girdiler.

Halbuki Ekim sosyalist devriminin zaferi aynı zamanda proleterya enternasyonalizminin de zaferiydi. Ve bu zaferle proleterya enternasyonalizmi SSCB'de devlet politikasına dönüştü. Devrimci enternasyonalist politikanın en önemli özelliği de kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketiyle ve ulusal kurtuluş mücadeleleriyle sıcak ilişki ve dayanışma içerisinde olmak, onları maddi, manevi her yönden desteklemektir. Proletar enternasyonalist politika gereği yapılan askersel, ekonomik, siyasal, kültürel yardımlar ulusal kurtuluş hareketleriyle, uluslararası işçi sınıfının gelişmesine ve güçlenmesine önemli bir ivme kazandırdı. Özellikle başta Vietnam, Kore, Angola olmak üzere dünyanın değişik yerlerindeki ulusal kurtuluş hareketlerine yapılan yardımlar, verilen destekler enternasyonalist olgunluğun denek taşı oldu.

Gorbaçov yönetimi bu enternasyonalist olgunluğu gösteremedi. Marksizm-Leninizm ve proleterya enternasyonalizmi ilkelerine ters düşü. Devrimci normları, enternasyonalist politikayı terk etti. Çünkü Gorbaçov'un kendisi Lenin'in belirttiği anlamda bir enternasyonalist değildi. Lenin: "Gerçek enternasyonalist, yalnız kendi ulusunu düşünmemeli, tüm ulusların çıkarlarını, onların topyekün özgürlük ve eşitliğini, daha üstün tutmalıdır." diyor. (5)

Gorbaçov'un kulaklarının dibinde 25 milyon Kürt "ulusunun çıkarları, özgürlük ve eşitlikten" yoksunluğu onu ilgilendirmiyor. Enternasyonalist politik yaklaşım bilimsel devrimci teorik bir öz içerir. Gorbaçov böylesine devrimci teoriden yoksun olduğu ve sosyal demokratlaştığı için devrimci bir politikaya sahip değildir. Tüm geçmişi karalayıcı bir inkarcılık temeli üzerinde ve kapitalizm çerçevesi içerisinde politika yapan Gorbaçov'dan bu saatten sonra artık devrimci enternasyonalist bir politika bekle-nilemez.

DİPNOTLAR

- 1- Lenin, Ne yapmalı s.170
- 2- Aktaran Stalin, Leninizmin Sorunları s.727
- 3- Gelenek Kitap Dizisi sayı.25
- 4- Vatan Güneşi sayı.2
- 5- Lenin, Tüm yapıtlar. s.44

AÇIKLAMA

Yekitiya Sosyalist'in 25.sayısında, Felemez Serbest imzasıyla; "Yazılı tarihin önemi ve korkaklığın teorisi komploculuk" başlıklı bir yazı yayınlandı. Adı geçen yazıda, hiç ilgisi yok iken, değerli önderimiz TSK genel sekreteri Zeki Adsız yoldaşımız ve dolayısıyla hareketimiz komploculuğa ulaştırılmak istenmişti. Heviya Gel'in 33.sayısında bu yazıya yanıt olarak, Özcan imzasıyla "Başka-larını suçlamakla insanlar aklanmıyor" başlıklı kısa bir yazı yayınlandı.

Heviya Gel'in 33.sayısı çıktıktan sonra İ.Göçlü ve Felemez Serbest imzalı biri 6 daktilo sayfası, diğeri 9,5 sayfa el yazması olan iki ayrı mektup aldık. Üstelik İ.Göçlü, Heviya Gel Redaksiyonuna yazdığı ön yazıda; mektubun uzun olmasına rağmen redaksiyonumuz tarafından "tartışma-

sızca yayınlanması"nın menfaatimiz icabı olduğunu, emirvari bir dille istiyor.

Her iki mektupta da konu değişik açılardan ele alınıyor. Sonuç olarak, daha önce Yekitiya Sosyalist'te yayınlanan F.Serbest'in makalesindeki komplocu anlayış ve karalama mantığıyla çakışıyor. F.Serbest imzasını kullanan İ.Göçlü değilse bile, bu mektup İ.Göçlü'nün de F.Serbest'in görüşlerinin katı bir savunucusu olduğunu açığa çıkarıyor. Her iki mektup ve daha önce yayınlanan makale birbirlerini tamamlar niteliktedir.

Bu anlayışı gözönünde bulundurduğumuzda, Özcan arkadaşımızın Heviya Gel'in 33.sayısında yayınlanan yazısında, bazı eksik yönler olsa bile, verilen yanıtın isabetli olduğu ve yerini bulduğu kanısındayız.

"demokrasilik" adına başkalarını karalayarak üstelik kendisini haklı gösterme çabasıyla dolu, İçi boş tartışmalara Heviya Gel'de yer vermiyoruz. İ.Göçlü'nün bu türden tartışmalara olan merakı geniş çevrelerce biliniyor. Kendileri bu tür "tartışmaları" kendi yayınlarında sürdürülebilirler.

Kimin ne olduğuna gelince; pratik yaşam hepimizin aynasıdır. Herkes "ne idim, ne oldum, nereden nereye geldim ve bu gün neredeyim" sorularını kendine sorarak yanıt aramak durumundadır. 15-20 yıllık hizmet somut gerçekliği değiştirmeye yetmiyor. Tarih herkesi layık olduğu yere oturtmuş; oturtacak..

Heviya Gel Redaksiyonu

BELLİ YANLIŞLIKLAR VE KÜRT ÖRGÜTLERİ- NE DAYATILAN TA- RİHSEL GÖREV

URFAN

Saddam diktatörlüğünün Kuveyt'i il-hakı ile birlikte, emperyalist güçlerin Ortadoğu'yu yeniden işgal etmesi tüm dünyanın dikkatlerini Ortadoğuya çekmiş bulunuyor.

Irak diktatörlüğü İran-İrak savaşının sona ermesiyle birlikte, tahrip olan ekonomisini düzeltmek, içerden yükselecek olan toplumsal muhalefeti bastırmak için yayılmacı emeellerini gerçekleştirerek, kendisi için zengin bir pasta olan Kuveyt'i işgal etti.

Sosyalist ülkelerdeki değişimin ardından oluşan boşluktan da yararlanan emperyalist güçler, pazar alanlarını daha bir genişletmek ve bölge halklarını baskı altında tutabilmek için, insan hakları havarisini kesilerek Ortadoğuya güç yığdılar.

Bu temelde danışıklı döğüş olarak başlayan körfez krizi, çok yönlü irdelendi. Bunları tekrar etmek gereksiz. Burda değinmek istediğim, krize yönelik yapılan yorumların ve yaklaşımların bazı yanlış yönlerini hatırlatmaktır.

Türkiye ve Kürdistan ilerici yurtsever kesimlerinin ezici bir çoğunluğu körfez krizinin savaşla sonuçlanacağı yorumunu yaparak politikalarını bu olgu üzerine oturtuyorlar. Bu bir olasılıktır. Ama sorunun uzlaşma yoluyla halledileceği de göz ardı edilmektedir. Buna uyarlanan politikalar eksik kalmaktadır. Bu çarpık yaklaşımları şu şekilde açıklamak mümkün;

a- Türkiye devrimci-demokrat hareketi, ağırlıklı olarak, anti emperyalist il-keden hareketle soruna yaklaşmakta ve içine girdiği tavırlarla Saddam canisinin emperyalist emellerini ya göz ardı edil-

mekte, ya da doğrudan Saddam'ın safında taraf tutmaktalar. Emperyalizmin Ortadoğudan kovulması ana halka olarak ele alındığından, Kürtlerin Saddam'a karşı ateşkesine girmesi gerektiği konusunda akıl hocalığı yapıyorlar.

Şu bir gerçekliktir ki, olası savaş, haksız ve emperyalistlerle emperyalist emeller taşıyan sömürgeci bir güç olan Irak arasındadır. Böylesi bir savaşta taraf olma sorunu devrimcilerin görevi değildir. Saddam'ın hiç bir tutumu onun sömürgeci, kan emici, faşist yüzünü gizleyemez.

b- Kürdistanlı bazı yurtsever güçler çözümü yanlış adreslerde arıyorlar. Emperyalist metropollerde ve ağırlıklı olarak onların denetiminde olan BM'lerde çözüm arayışları da bu yanlış tavırlardan birini oluşturuyor. Kendi çıkarları çerçevesinde Kürdistanı bölen ve parçalayan, dünyada sömürü, baskı ve adaletsizliğin kaynağını oluşturan, halkların düşmanı niteliğinden hiç bir şey kaybetmeyen emperyalistlerin, ezilen halkların dostu olamayacağı biliniyor. BM'lere gelince, bu kurumda da oy çoğunluğunu hala bu güçler elinde tutuyor. Ulusların kendi kaderini tayin ilkesine sahip olan bu örgüt 1945'te kuruluşundan bu yana 30 milyonluk bir halkın yok edilmesine, katledilmesine, kimyasal gazlarla boğulmasına, Kürdistan'da insan haklarının askıya alınmasına göz yummuş, sessiz kalmış bir örgüttür. Gelişmelerde, statükonun korunmasında BM'ler bir taraftır. Bunlar da göz ardı edilmemelidir.

c- Yukarıda kısaca değindiğim kimi yanlış politikaların yanı sıra, emperyalist savaşları iç savaşa çevirmek isteyen, sorunun çözümünü, bölge halklarının devrimci muhalefetinin emperyalizme ve Saddam diktatörlüğüne karşı savaşmasında gören, bu konuda kişilikli ve bağımsız bir politikaya sahip güçlerin varlığı umut vericidir.

Sömürgeci güçler, körfez krizi karşılıkümetlere, insan hakları kuruluşlarına önemli görev ve sorumluluklar düşüyor. Genel olarak Kürt halkını ve özelinde Lice halkını yalnız bırakmayalım. Faşist Türk devletinin bu insanlık dışı uygulamalarını, yeni katliam girişimlerini protesto ederek kamuoyu yaratalım ve Lice direnişçilerine destek verelim. Bugün Licede sergilenen katliam provaları, dün Cizre'de, Nusaybin'de ve Kürdistan'ın başka alanlarında uygulandı. Ve eğer halkımıza gerekli destek sağlan-

sında "bekle-gör" politikasına girmedi-ler. Fırsatı iyi değerlendirmek amacıyla oldukça süratli davrandılar. İran, savaşta kaybettiği toprakları bu vesileyle Irak'tan geri aldı. Türkiye prestijinin yitirildiği bir dönemde bu olayı fırsat bilerek, emperyalistlerle diyalogu sıklaştırdı ve kendisine henüz ihtiyaç olduğunu kanıtlamaya çalıştı. Yeni krediler, askeri yardımlar olarak AT'ye girmek için kapıları zorlamaya başladı. Tüm kararlar Meclisten yıldırım hızıyla geçirilerek, savaş gibi önemli bir konuda, Türkiye ve Kürdistan halklarının kaderi Özal'ın eline bırakıldı.

Savaş çığırkanlığıyla, toplumsal muhalefet susturulmak isteniyor. Kürdistan'a yeni yeni güç yığan TC, Kürt halkına karşı yeni zulüm paketlerini uygulamaya soktu. İnsanlarımız ihanete, sürgüne zorlanıyor. Cezaevlerine yönelik baskılar yoğunlaşıyor. İşçi, memur ve diğer emekçi kesimlerin hak arama yolları, bu savaş hali bahane edilerek kapatılıyor. SS kararlarıyla kapalı bir kutu haline getirilen Kürdistan'da yaşam yok edilmek isteniyor.

Düşman Kürdistan'ın dağ çiçeklerini kanla boğmak istiyor. Kürdistanlı hareketler, Kürdistan halkının bu çilesini soluyarak, mevcut olumsuzlukları aşarak, gelişmelere müdahalelerde bulunabilecek birlikteliklerini oluşturmalıdır; ulusal demokratik cephe inşa etmelidir. Bu nedenle, bekle-gör politikası, halkın ihtiyacına cevap vermeyen özü boşaltılmış birliktelikler, platforflardan uzak, sağlıklı, savaşkan, kişilikli ve bağımsız politikalar üretecek birliktelikler aranmalıdır.

Bilimsellik adına yola çıkan örgütler bu gerçekleri görüp tarihten ders çıkarmalıdır. Haksız emperyalist savaşa karşı toplumsal muhalefeti ulusal-toplumsal mücadelenin etrafında kenetlenmenin yol ve araçlarını bulmalıdır. Yakıcı biçimde kendisini dayatan görev budur.

maz, kendiliğinden gelişen kitlesel eylemlerde örgütlü önderlik sağlanmazsa, buna benzer katliam provalarının başka bölgelerde de sergileneyeceği ve ulusal muhalefetin sindirileceği gün gibi ortadadır.

- Görev, kitlesel eylemliliği bağımsız demokratik Kürdistan mücadelesi hedefinde birleştirmektir.

13 Aralık 1990

TSK AVRUPA TEMSİLCİLİĞİ

Baştarafı sayfa 16'da

kuralları rafa kaldırılmış, yetkiler Kürdistan valisi faşist Hayri Kozakçıoğlu'nun insafına bırakılmıştır. SS kararnameleleri de yürürlüğe girdiği tarihten beri bu ve benzer olaylar basına yansımıyor. Basın yayın muhabirlerinin olay bölgesine girmeleri dahi yasaktır. Bu yüzden başta Birleşmiş Milletler Örgütü ve Uluslararası Af Örgütü olmak üzere tüm uluslararası kuruluşlara, basın yayın kurumlarına, siyasi parti ve hü-

Lice'de gelişen kitlesel eylemlerle ilgili TSK Avrupa Temsilciliğinin yaptığı açıklamayı okuyuculara sunuyoruz.

KAMUOYUNA!..

Kuzey Kürdistan'da sömürgeci faşist Türk devletinin katliam provaları devam ediyor. Bu çağdışı iğrenç uygulamaların yeni bir örneği bugünlerde Diyarbakır'ın Lice ilçesinde yaşanıyor.

Kontr-Gerilla yüzbaşı Mehmet Selim Yiğit komutasında özel tim, askeri komando ve polislerden oluşan işgalci güçler, 8 Aralık günü Lice ilçesine bağlı Derxwist(Dibek) köyüne gece bir baskın düzenliyor. Ağzı salyalı devlet güçleri çocuk-yaşlı, kadın-erkek tüm köylülere köy meydanında toplayıp dayaktan geçiriyor; onur kırıcı hakaretlerden sonra kadınları yerde sürükleyerek evlere kapatıyor ve onlara sarkıntılık edip tecavüze yelteniyor. Arkasından da köylülere ait erzakların tümünü yapıp köyden uzaklaşıyorlar.

Ertesi gün köy halkı, yaşlı ve çocuklarla birlikte 15 km.lik yolu yürüyerek ilçe merkezine geliyorlar. Olayı duyan Lice halkı da tüm işyerlerini kapatarak köylülerin ptotesto eylemlerine katılıyorlar. Bunun üzerine siyasi atmosfer patlamaya hazır bir barut fıçısı haline geliyor. Devletin silahlı canileri, sivil ve savunmasız olan binlerce kişilik kitleyi, zor kullanarak dağıtmaya çalışıyor; tehditler savurarak işyerlerinin açılmasını istiyor. Akabinde, başta merkez olmak üzere civar köylerde de korkutma, sindirme ve boyun eğdirme amacıyla baskınlarını genişletiyor. Ancak tüm baskı ve tehditlere rağmen esnaf kepenk kapatma eylemini sürdürüyor. Olayların hızlı gelişimi, 12 Aralık günü doruk noktasına ulaşıyor. Bu süre içinde 40'ın üzerinde insan gözaltına alınıyor. Panaf, Dabilo, Hüseyinik, Engul, Derkama Jorin, Derkama Jerin ve Derxwist köylülerin tümü dört bir koldan 12 Aralık sabahı Lice'ye doğru protesto yürüyüşüne başlıyor. Yürüyüş Lice'ye vardığında, merkezdeki halk da onlara katılarak adliye ve kaymakamlık binala-

rı önünde oturma eylemi yaparak protesto eylemlerini sürdürüyorlar. Protestocular, gözaltındaki yakınlarının serbest bırakılması ve olaylarda göze batan faşist Yüzbaşı M.Selim Yiğit'in hemen Lice'yi terketmesi talebinde direniyorlar. Halkın bu kararlı direnişi, faşist yüzbaşının Lice'yi terkettiği ve gözaltındakilerin serbest bırakıldığı saat 23.00'e kadar sürüyor.

Savunmasız durumda olan kadın-erkek, çocuk-yaşlı onbinlerce kişilik sivil halk kitlesini havadan helikopterlerle, karadan tank ve panzerler eşliğinde silah namlularıyla tehdit eden gözü dönmüş cellat sürüleri, kitlenin dağılmaması üzerine silah ve panzer kullanır. Sivil halk ise, taşlarla, sopalarla onların silahlı saldırılarına karşı koymaya ve kendini korumaya çalışır. Bu olaylar sırasında merkez Karahasan Mahallesi'ne bağlı Dabilo mezrasından 5 çocuk annesi Kudret Filiz başından yediği kurşunlarla olay yerinde can verir. Panzer altında kalan 12 yaşındaki Halil Dalan ise ağır yaralı olarak Diyarbakır Tıp Fakültesi Hastahanesine kaldırılır, ancak 13 Aralık günü hastahane'de yaşamını yitirir. Bu olaylarda 4'ü ağır olmak üzere toplam 8 kişi yaralanır.

Altı günden beri Lice'de sokağa çıkma yasağı uygulanıyor. Öyle ki Lice'nin irtibatı tüm yerlerle kesilmiş olup, ulaşım tamamen durmuştur. Tüm tehditlere rağmen işyerleri halen açılmış değil. Çok gergin olan siyasi atmosfer tüm ciddiyetle devam ediyor.

Lice'yi dört taraftan kuşatma altına alan faşist TC'nin eli kanlı haydutları, dört günden beri aralıklı olarak silah patlatıp halkımıza korkulu anlar yaşatmakta, yaşamı cehenneme çevirmektedir. Halk, son derece tedirgindir. Ortalık adeta bir savaş ve yeni bir işgal

ortamını andırıyor.

Uluslararası kuruluşlar, İnsan Hakları Kurumları, Basın yayın organları, barıştan ve kardeşlikten yana tüm insanlık!

Bugün Kürdistan'ın birçok yerinde uygulanan çağımızın en iğrenç, en vahşi uygulamalarının tek bir nedeni vardır. Sömürgeci faşist Türk devleti halkımızı ajanlaştırmaya, köleleştirmeye, boyun eğmeye ve onursuz bir yaşam sürdürmeye zorluyor. Bu onursuz yaşamı kabul etmeyen halkımız, bakılara boyun eğmiyor ve o da dünyadaki öbür tüm halklar gibi kendi ülkesinde özgürce ve insanca yaşamak istiyor. Bu açıdan bugün Lice'de yaşanan olaylar Kürdistan'daki genel uygulamaların bir halkasını oluşturuyor. Lice halkının da TC cellatlarının boy hedefi haline gelmesi tesadüfi değildir. 1925'te patlak veren Şeyh Sait İsyanı'nın hemen ikinci gününde Lice halkı da ayağa kalkar ve isyana katılır. İsyan bastırıldıktan sonra bir jenosit hareketi gerçekleşir. Lice de payına düşeni alır. Lice'nin toplam 30 köyünde 1284 ev yerle bir edilir ve birçok köy haritadan silinir; 6370 insan öldürülür. O günkü koşullarda tespit edilebilen bu rakam, şüphesiz ki gerçeğin çok altındadır. Geçen aylarda da Nusaybin ve Cizre'de gelişen kitlesel eylemlerde de Lice halkı, oradaki kardeşlerini yalnız bırakmadı; bir günlük kepenk kapatma eylemiyle onların yanında yerini aldı ve sömürgeci düşmana karşı olan kin ve nefretini dile getirdi. Ve Lice halkı, son yıllardaki tüm baskı, terör ve tehditler karşısında köy koruculuğunu, ajanlığı ve onursuz bir yaşamı kabul etmedi, etmiyor. İşte Lice halkının tek suçu(!) budur...

Kuzey Kürdistan'da savaş hali kanunları uygulanıyor. Kürdistan'da burjuva hukuku dahi işletilmiyor. Tüm hukuk

Devami sayfa 15 te

Yazışma Adresi:
Pox 34055
100 26 Stockholm/Sweden

Postgiro
Héviya Gel-149796-5
Stockholm/Sweden

Abone şartları:
Bir yıllık-35 DM.
120 İsveç Kronu

Författares Bokmaskin
Stockholm, 1990